

ห้องสมุดการท่องเที่ยว

T10654

สรุปสถานการณ์ด้านโรงแรมใน

ห้องสมุดการท่องเที่ยว
T10654

สรุปสถานการณ์ด้านโรงแรมในประเทศไทย

ปี 2539

กองสถิติและวิจัย
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ดท
647.94593021
ทส
2539
ฉ.1

การขยายตัวของจำนวนห้องพัก

ในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมาจำนวนห้องพักในประเทศไทย จากสถานที่พักทุกประเภทได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ย 6.68 ต่อปี จากจำนวนห้องพัก 205,009 ห้อง ในปี 2535 ได้เพิ่มขึ้นเป็น 265,542 ห้อง ในปี 2539 โดยจำนวนห้องพักที่กล่าวมานี้จะเป็นห้องพักในทุกประเภทอันได้แก่ โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ บังกาโล รีสอร์ท แพ โมเต็ล และสถานพักแรมอื่น ๆ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเฉพาะจำนวนห้องพักเพื่อใช้ในธุรกิจการท่องเที่ยว โดยพิจารณาเฉพาะจากสถานประกอบการซึ่งอยู่ในพื้นที่ท่องเที่ยวหลัก 41 แห่ง และประเภทของกิจการที่ให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวจำนวนห้องพักดังกล่าวจะมีประมาณ 187,334 ห้อง ในปี 2539 หรือร้อยละ 70.55 ของห้องพักทั่วประเทศทั้งหมด การขยายตัวของจำนวนห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยวได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ย ร้อยละ 8.80 ต่อปี สูงกว่าการขยายตัวของห้องพักทั้งหมด เมื่อพิจารณาถึงการขยายตัวของจำนวนห้องพักในรายภูมิภาคในช่วง 5 ปี ปรากฏว่าภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ) มีการขยายตัวของจำนวนห้องพักสูงที่สุด ถึงร้อยละ 141.15 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การขยายตัวของห้องพักเพิ่มขึ้นร้อยละ 82.52 ภาคเหนือ ร้อยละ 39.13 กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ และภาคตะวันออก ขยายตัวในระดับใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 31.66 31.59 และ 29.19 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของจำนวนห้องพักในรายภูมิภาค พบว่าภาคใต้ จะเป็นพื้นที่ที่มีจำนวนห้องพักสูงที่สุดของห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร และภาคตะวันออก โดยที่สัดส่วนของจำนวนห้องพักจะลดลงเล็กน้อยในปี 2539 และอัตราการขยายตัวของห้องพักยังคงชะลอลงตัวอยู่ ภาคเหนือจะมีห้องพักเป็นอันดับ 4 แต่สัดส่วนของห้องพักและอัตราการขยายตัวอยู่ในระดับคงตัว ส่วนภาคกลางและภาคตะวันออก แม้จะเป็นพื้นที่ที่จำนวนห้องพักอยู่ในอันดับท้ายๆ แต่สัดส่วนดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นกว่าในปี 2535 เล็กน้อย ในขณะที่การขยายตัวของห้องพักอยู่ในอัตราที่ค่อนข้างสูงคืออยู่ในระดับ 13 - 20 เมื่อพิจารณาจำนวนห้องพักโดยรวมจะเห็นว่าในช่วง 5 ปีนี้การขยายตัวของห้องพักอยู่ในระดับคงตัว

อัตราการเข้าพักแรม

อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมในภาพรวมตั้งแต่ปี 2534 เป็นต้นมาอยู่ในสภาวะที่ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงต้นทศวรรษ ในปี 2530-2533 จากวิกฤติการณ์อ่าวเปอร์เซียในปี 2534 ต่อเนื่องมาถึงเหตุการณ์ไม่สงบภายในประเทศในปี 2535 ซึ่งส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศอยู่ในภาวะลดลง เช่นเดียวกับการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวคนไทยในขณะที่การขยายตัวของจำนวนห้องพักเพิ่มขึ้นเกือบร้อยละ 25 ในช่วง 2 ปี ดังกล่าว มีผลทำให้อัตราการเข้าพักของโรงแรมเริ่มลดต่ำลง ในปี 2534 - 2535 เหลือเพียงร้อยละ 54.93 และ 46.38 ตามลำดับ สถานการณ์ดังกล่าวเริ่มปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย ในปี 2536-2538 จากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้ง 2 ส่วน โดยอัตราการเข้าพักเฉลี่ยของสถานประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวหลักได้ขยับตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 50.25 50.41 และ 53.64 ตามลำดับ สำหรับในปี 2539 อัตราการเข้าพักเฉลี่ยลดลงเล็กน้อยเป็นร้อยละ 51.43 โดยภาคเหนือ และภาคใต้ อัตราการเข้าพักเฉลี่ย น้อยกว่าร้อยละ 50 ทั้งนี้เนื่องจากการชะลอตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปพักต่างแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

การขยายตัวจำนวนห้องพักในแหล่งท่องเที่ยว
แยกตามภูมิภาค

แหล่งท่องเที่ยว	2534		2535		2536		2537		2538		2539	
	จำนวนห้อง	(%)OR.	จำนวนห้อง	(%)OR.	จำนวนห้อง	(%)OR.	จำนวนห้อง	(%)OR.	จำนวนห้อง	(%)OR.	จำนวนห้อง	(%)OR.
รวมทั้งประเทศ	190,453	-	205,009	-	212,389	-	246,113	-	255,573	-	265,542	-
รวมเฉพาะแหล่ง ท่องเที่ยวหลัก	118,348	54.93	133,715	46.38	161,400	50.25	161,000	50.41	168,963	53.64	187,334	51.43
ภาคเหนือ	17,687	50.53	19,249	42.57	20,872	46.61	22,998	46.79	20,656	44.95	26,782	43.34
กรุงเทพฯ	30,220	62.44	34,611	53.22	44,245	56.56	43,261	55.56	48,801	59.62	45,569	58.76
ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ)	5,415	43.86	6,941	36.32	10,045	41.06	10,631	43.71	12,964	45.09	16,738	50.31
ภาคตะวันออก	26,927	47.70	30,598	43.71	39,543	41.00	36,470	47.07	34,425	47.29	39,530	50.72
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6,791	62.27	5,955	59.71	7,141	66.27	7,860	66.67	8,517	64.30	10,869	56.40
ภาคใต้	31,308	56.60	36,361	43.86	39,554	53.80	39,780	48.55	43,600	56.56	47,846	48.84

การขยายตัวจำนวนห้องพักในแหล่งท่องเที่ยว

แยกตามรายภูมิภาค

แหล่งท่องเที่ยว	2535		2539			อัตราการเติบโตเฉลี่ย
	จำนวนห้อง	% Share	จำนวนห้อง	% Share	Δ(%)	
รวมทั้งประเทศ	205,009	-	265,542	-	+ 29.53	3.14
รวมเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวหลัก	133,715	100.00	187,334	100.00	+ 40.10	7.62
ภาคเหนือ	19,249	14.40	26,782	14.30	+ 39.13	8.61
กรุงเทพฯ	34,611	25.88	45,569	24.33	+ 31.66	5.66
ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ)	6,941	5.19	16,738	8.93	+ 141.15	19.25
ภาคตะวันออก	30,598	22.88	39,530	21.10	+ 29.19	5.26
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5,955	4.45	10,869	5.80	+ 82.52	12.79
ภาคใต้	36,361	27.19	47,846	25.54	+ 31.59	5.64

การขยายตัวของนักท่องเที่ยวและอัตราการขยายตัวของห้องพัก

ปี	❶ นักท่องเที่ยวไทยทั่วประเทศ		❷ นักท่องเที่ยวไทยในแหล่งท่องเที่ยวหลัก		❸ นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ		รวม ❷ และ ❸		การขยายตัวของห้องพักในแหล่งท่องเที่ยวหลัก	
	จำนวน	Δ(%)	จำนวน	Δ(%)	จำนวน	Δ(%)	จำนวน	Δ(%)	จำนวน	Δ(%)
2535	22,076,290	- 8.79	15,365,905	- 11.12	5,136,443	+ 0.97	20,502,348	- 8.37	133,715	+ 12.98
2536	25,285,475	+ 14.54	19,628,242	+ 27.74	5,760,533	+ 12.15	25,388,775	+ 23.83	161,400	+ 20.70
2537	27,701,913	+ 9.56	21,025,752	+ 7.12	6,166,496	+ 7.05	27,192,248	+ 7.10	161,000	- 0.25
2538	31,809,682	+ 14.83	25,533,059	+ 21.44	6,951,566	+ 12.73	32,484,625	+ 19.46	168,963	+ 4.95
2539	33,014,510	+ 3.79	38,761,346	+ 51.81	7,192,145	+ 3.46	45,953,491	+ 41.46	187,334	+ 10.87

อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมกลุ่มระดับ 1 - 3

เมื่อพิจารณาเจาะลึกถึงอัตราการเข้าพักของกลุ่มโรงแรมระดับ 1-3 * ซึ่งมีจำนวนห้องรวมทั้งสิ้น 85,083 หรือประมาณร้อยละ 45.42 ของจำนวนห้องพัก จากสถานที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งหมด ปรากฏว่า ในปี 2539 แม้อัตราการเข้าพักเฉลี่ยรวมจะอยู่ในอัตราร้อยละ 51.43 แต่อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของกลุ่มโรงแรมระดับ 1-3 มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยค่อนข้างสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คืออยู่ในระดับร้อยละ 54.30 โดยโรงแรมระดับกลุ่ม 1 มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 60.14 ในขณะที่โรงแรมระดับ 2 จะอยู่ในอัตราร้อยละ 47.66 และโรงแรมระดับ 3 อยู่ในอัตราร้อยละ 56.04

สำหรับสถานการณ์ด้านที่พักในแต่ละพื้นที่จะแตกต่างกันไปในรายละเอียดซึ่งสามารถสรุปได้คือ

- กลุ่ม 1 ระดับราคา เกิน 2,500 บาท ขึ้นไป
- กลุ่ม 2 ระดับราคา ตั้งแต่ 1,500 - 2,500 บาท
- กลุ่ม 3 ระดับราคา ตั้งแต่ 1,000 - 1,499 บาท
- กลุ่ม 4 ระดับราคา ตั้งแต่ 500 - 999 บาท
- กลุ่ม 5 ระดับราคาต่ำกว่า 500 บาท

หมายเหตุ *การแบ่งกลุ่มโรงแรม ได้ใช้ระดับราคาของห้องพักมาตรฐานเป็นตัวกำหนด

ปริมาณห้องพักโรงแรมและกัศราการเข้าพักเฉลี่ย ปี 2539

ภาค	รวมทั่วประเทศ ①	สถานพักแรมสำหรับ นทท.		โรงแรมระดับ 1 - 3		โรงแรมระดับ 1		โรงแรมระดับ 2		โรงแรมระดับ 3	
		② จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
รวม	265,542	187,334	51.43	85,083	54.30	30,432	60.14	40,489	47.66	14,162	56.04
ภาคเหนือ	37,098	26,782	43.34	9,038	47.48	-	-	7,385	49.02	1,653	40.60
กรุงเทพฯ	66,927	45,569	58.76	33,669	61.66	16,952	67.60	10,576	52.61	6,141	60.85
ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพฯ)	26,366	16,738	50.31	3,509	46.55	1,805	47.62	1,399	38.61	305	76.65
ภาคตะวันออก	50,843	39,530	50.72	22,360	53.32	5,305	55.73	10,992	45.50	6,063	65.40
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	22,169	10,869	56.40	3,307	40.96	-	-	3,307	40.96	-	-
ภาคใต้	62,139	47,846	48.84	13,200	47.29	6,370	47.51	6,830	47.09	-	-

1 จำนวนห้องพักรวมทุกประเภทในทุกจังหวัด

2 เฉพาะจำนวนห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยว 43 แห่งท่องเที่ยว

ภาคเหนือ

แม้ว่าการขยายตัวของจำนวนห้องพักจะไม่สูงมากนัก โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 8.61 ต่อปี อย่างไรก็ตามเนื่องจากการขยายตัวของจำนวนผู้เข้าพักเพิ่มขึ้นในสัดส่วนร้อยละ 18.34 ต่อปี ทั้งนี้เนื่องจากสถานที่พักในภาคเหนือจะพึงพึ่งตลาดคนไทยในสัดส่วนที่สูงกว่านักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยจำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยมีอัตราการขยายตัวสูงขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 25.45 ต่อปี และนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะขยายตัวเพิ่มขึ้นสูงโดยเฉลี่ย 8.47 ต่อปี จึงส่งผลให้การขยายตัวของจำนวนผู้เข้าพักเพิ่มขึ้นในอัตราที่ค่อนข้างสูง ในขณะที่อัตราการเข้าพักเฉลี่ยมีแนวโน้มลดต่ำลง โดยในปี 2539 อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของภาคอยู่ในระดับร้อยละ 43.34 เมื่อพิจารณาลงไปในรายจังหวัด และกลุ่มประเภทของที่พัก แม่ฮ่องสอน จะเป็นพื้นที่ซึ่งมีอัตราการเข้าพักต่ำมากเพียงร้อยละ 30 เท่านั้น โดยเฉพาะกลุ่มโรงแรมตั้งแต่ระดับ 3 ลงไปจะประสบกับปัญหาการลดลงของอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเป็นอย่างมาก สำหรับพื้นที่ เชียงใหม่ เชียงราย ตาก กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ และลำปาง อัตราการเข้าพักจะอยู่ในระดับเกินกว่าร้อยละ 40 ขึ้นไป แต่ไม่เกินร้อยละ 50 ซึ่งหมายถึงโรงแรมในพื้นที่เหล่านี้มี Over Supply ค่อนข้างสูง เกินกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนห้องพักที่มีในขณะนี้ในทุกกลุ่มระดับของที่พัก ผู้ประกอบการในพื้นที่ดังกล่าวสมควรที่จะต้องชะลอและควบคุมการขยายตัวของจำนวนห้องพัก มิฉะนั้นจะประสบกับปัญหาการแข่งขันที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่วนพื้นที่ที่มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเกินร้อยละ 50 ขึ้นไปคือ พิษณุโลก และสุโขทัย เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวแบบครบวงจร คือเที่ยวตามสถานที่โบราณสถาน ชื่นชมบรรยากาศ แล้วซื้อสินค้าพื้นเมืองพร้อมของที่ระลึก

ข้อมูลสถานพักรักษาแห่งท่องเที่ยวภาคเหนือ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม				
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ
					คน		คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	17,687	+ 30.22	50.53	- 2.50	2.05	2,425,640	1,485,364	61.24	940,276	38.76
2535	19,249	+ 8.83	42.57	- 7.96	2.03	2,071,221	1,093,908	52.81	977,313	47.19
2536	20,872	+ 8.43	46.61	+ 4.04	2.07	2,417,532	1,313,914	54.35	1,103,618	45.65
2537	29,998	+ 43.72	46.79	+ 0.18	2.12	2,886,585	1,302,136	45.11	1,584,449	54.89
2538	20,656	- 31.14	44.95	- 1.84	2.13	2,790,488	1,581,455	56.67	1,209,033	43.33
2539	26,782	+ 29.66	43.34	- 1.60	1.93	4,062,000	2,709,293	66.70	1,352,707	33.30

แหล่งท่องเที่ยว : เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา ภูเก็ต สุโขทัย ตาก

ปี 2534 - 2535 ไม่รวมจังหวัดตาก

ปี 2539 รวมจังหวัดกำแพงเพชร เพชรบูรณ์ ลำปาง

การขยายตัวจำนวนห้องพักในแหล่งท่องเที่ยวภาคเหนือ
แยกตามรายจังหวัด

แหล่งท่องเที่ยว	2535			2536			2537			2538			2539		
	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.
รวม	19,249	+ 8.80	42.57	20,872	+ 8.40	46.61	22,998	+ 10.20	46.79	20,656	- 10.20	44.94	26,782	+ 29.66	43.34
เชียงใหม่	12,720	+ 15.70	41.34	13,167	+ 3.50	47.01	13,687	+ 3.90	48.38	12,910	- 5.70	46.47	14,571	+ 12.87	40.73
เชียงราย	3,064	- 14.60	44.27	3,210	+ 4.80	45.52	4,958	+ 54.50	43.10	3,482	- 29.80	38.54	3,596	+ 3.27	42.63
แม่ฮ่องสอน	1,016	+ 61.80	31.21	1,066	+ 4.90	30.21	938	- 12.00	32.31	827	- 11.80	32.54	887	+ 7.26	30.86
พิษณุโลก	1,643	+ 1.00	56.07	1,674	+ 1.90	60.58	1,636	- 2.30	52.90	1,779	+ 8.70	50.81	2,506	+ 40.87	53.86
สุโขทัย	806	- 5.10	42.54	833	+ 3.30	35.60	825	- 1.00	39.77	872	+ 5.70	48.77	761	- 12.73	68.72
ตาก	-	-	-	922	-	48.41	954	+ 3.50	53.17	786	- 17.60	45.52	1,017	+ 29.39	43.36
กำแพงเพชร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	608	-	49.18
เพชรบูรณ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,350	-	43.08
ลำปาง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,486	-	45.16

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ภาคเหนือในกลุ่มโรงแรมระดับต่าง ๆ ปี 2539

แหล่งท่องเที่ยว	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
รวม	26,782	43.34	-	-	7,385	49.02	1,653	40.60
เชียงใหม่	14,571	40.73	-	-	5,481	48.14	993	40.73
เชียงราย	3,596	42.63	-	-	1,038	50.56	587	39.37
แม่ฮ่องสอน	887	30.86	-	-	208	36.54	73	48.64
พิษณุโลก	2,506	53.86	-	-	658	57.88	-	-
สุโขทัย	761	68.72	-	-	-	-	-	-
ตาก	1,017	43.36	-	-	-	-	-	-
ลำปาง	1,486	45.16	-	-	-	-	-	-
กำแพงเพชร	608	49.18	-	-	-	-	-	-
เพชรบูรณ์	1,350	43.08	-	-	-	-	-	-

กรุงเทพมหานคร

แม้การขยายตัวของจำนวนห้องพักในกรุงเทพฯ มีการขยายตัวไม่สูงมากนักในช่วงระยะ 5 ปีที่ผ่านมาโดยเฉลี่ยร้อยละ 7.12 ต่อปี สัดส่วนผู้เข้าพักในสถานประกอบการดังกล่าวเกินกว่าร้อยละ 78 จะเป็นนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มโรงแรมระดับ 1-3 ซึ่งมีจำนวนผู้เข้าพักเป็นนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศสูงกว่าร้อยละ 70 เฉพาะโรงแรมระดับล่างเท่านั้นที่มีจำนวนผู้เข้าพักคนไทยกับจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีสัดส่วนของการเข้าพักใกล้เคียงกัน ดังนั้นอัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมระดับ 1-3 จึงไหวตัวไปตามสภาพตลาดของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในขณะที่โรงแรมระดับต่ำกว่ากลุ่ม 3 จะพึ่งพิงตลาดทั้ง 2 ส่วน ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะในปัจจุบันแนวโน้มของนักท่องเที่ยวคนไทย เริ่มเข้ามามีส่วนแบ่งของตลาดเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมในกรุงเทพฯ มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยอยู่ในขั้นการปรับตัวดีขึ้นเรื่อยๆ โดยในปี 2535 อัตราการเข้าพักเฉลี่ยเท่ากับ 53.22 แล้วค่อย ๆ ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 59.62 ในปี 2538 แล้วชะลอตัวลดลงเล็กน้อยในปี 2539 เมื่อพิจารณาถึงโรงแรมในกลุ่มต่างๆ ปรากฏว่าโรงแรมในกลุ่ม 1 และกลุ่ม 3 ปี 2539 มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเกินกว่าร้อยละ 60 สำหรับโรงแรมในกลุ่ม 2 ระดับการเข้าพักเฉลี่ยอยู่ในอัตราร้อยละ 52.61 และการปรับตัวยังไม่สามารถปรับตัวได้ดีขึ้น จากสภาพการแข่งขันที่มีค่อนข้างสูงในกลุ่มโรงแรมระดับเดียวกัน

จากอัตราการเข้าพักเฉลี่ยในปัจจุบัน จะเห็นว่าโรงแรมในกลุ่ม 2 จะประสบปัญหาห้องพักล้นตลาดรุนแรงกว่าในกลุ่ม 1 ค่อนข้างมาก และจำเป็นที่จะต้องมีการชะลอการขยายห้องพักสำหรับโรงแรมในระดับดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ปัญหาด้าน Over Supply ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น

ข้อมูลสถานพักแรม กรุงเทพฯ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม					
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ	
							คน	คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	30,220	+ 3.65	62.44	- 9.77	2.67	4,763,428	663,524	13.93	4,099,904	86.07	
2535	34,611	+ 14.53	53.22	- 9.22	2.39	5,176,273	553,648	10.70	4,622,625	89.30	
2536	44,245	+ 27.84	56.56	+ 3.34	2.45	5,938,111	728,254	12.26	5,209,857	87.74	
2537	43,261	- 2.22	55.56	- 1.00	2.30	6,278,007	1,224,261	19.50	5,053,746	80.50	
2538	48,801	+ 12.81	59.62	+ 4.06	2.36	7,486,881	2,008,428	26.83	5,478,453	73.17	
2539	45,569	- 6.62	58.76	- 0.86	2.21	7,611,342	1,653,299	21.72	5,958,043	78.28	

สัดส่วนผู้เข้าพักแรมในกรุงเทพมหานคร
จำแนกตามกลุ่มโรงแรม ปี 2539

กลุ่ม	รวม (คน)	นักท่องเที่ยวไทย		นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	
		จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน
รวม	7,611,342	1,653,299	21.72	5,958,043	78.28
กลุ่ม 1	2,885,690	161,155	5.58	2,724,535	94.42
กลุ่ม 2	1,718,978	235,350	13.69	1,483,628	86.31
กลุ่ม 3	1,101,643	327,702	29.75	773,941	70.25
กลุ่ม 4 - 5	1,905,031	929,092	48.77	975,939	51.23

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ในกรุงเทพมหานคร แยกตามกลุ่มโรงแรม

ปี 2535 - 2539

ปี	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
2539	45,569	58.96	16,952	67.60	10,576	52.61	6,141	60.85
2538	48,801	59.62	46,523	61.49	10,576	58.08	6,265	55.45
2537	43,261	55.56	13,850	58.26	11,014	53.84	6,962	58.13
2536	44,245	56.56	13,850	62.02	11,014	56.87	6,982	48.62
2535	34,611	53.22	10,608	58.05	8,703	58.70	5,593	32.19

ภาคกลาง

สถานประกอบการในภาคกลางที่พึ่งพิงตลาดหลักคือ ตลาดคนไทยในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงเกินกว่าร้อยละ 80 จำนวนผู้เข้าพักแรมในพื้นที่ดังกล่าวขยายตัวเพิ่มสูงมากถึงเฉลี่ยร้อยละ 36.80 ต่อปี ในช่วง 5 ปีนี้ โดยเฉพาะจากผู้เข้าพักแรมคนไทยที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 40 ในขณะที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 28 ต่อปี อย่างไรก็ตามแม้ว่าจำนวนผู้เข้าพักแรมในภาคกลางจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงแต่เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนห้องพักที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 25 ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าการขยายตัวของจำนวนผู้เข้าพักจึงส่งผลให้อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมสามารถปรับตัวได้เร็วขึ้นตามการเพิ่มของจำนวนผู้เข้าพัก โดยอัตราการเข้าพักเฉลี่ยในปี 2539 ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ 50 สูงกว่าอัตราการเข้าพักเฉลี่ยในปี 2535 เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด ปรากฏว่ากาญจนบุรีเป็นพื้นที่ซึ่งมีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับร้อยละ 33 ในขณะที่จังหวัดอื่น ๆ อัตราการเข้าพักเฉลี่ยเกินกว่าร้อยละ 50 และมีการปรับตัวดีกว่าในปี 2535 แทบทั้งสิ้น สำหรับสถานประกอบการในชะอำ และหัวหิน เมื่อพิจารณาตามสถานที่พักตามกลุ่มโรงแรม โรงแรมระดับ 1 - 3 จะสามารถรักษาอัตราการเข้าพักเฉลี่ยได้ค่อนข้างสูงเกินกว่าร้อยละ 50. ในทุกกลุ่มโรงแรม

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าแหล่งท่องเที่ยวหลักในภูมิภาคนี้ ผู้ประกอบการในระดับกลุ่ม 1 - 3 จะสามารถเพิ่มอัตราการเข้าพักเฉลี่ยได้ค่อนข้างดี แต่อัตราการเข้าพักเฉลี่ยดังกล่าวก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาห้องพักล้นตลาดได้เช่นเดียวกับสถานประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เช่นกัน

ข้อมูลสถานพักแรมแหล่งท่องเที่ยวภาคกลาง ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก วัน	ผู้เข้าพักแรม				
	ห้อง	±(%)	ร้อยละ	±(%)		รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ	
						คน	คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	5,415	+ 1.20	43.86	- 0.51	1.69	988,206	703,211	71.16	284,995	28.84
2535	6,941	+ 28.18	36.32	- 7.54	1.95	934,926	705,219	75.43	229,707	24.57
2536	10,045	+ 44.72	41.06	+ 4.74	2.03	1,578,665	1,177,213	74.57	401,452	25.43
2537	10,631	+ 5.83	43.71	+ 2.65	1.99	1,584,977	1,136,444	71.70	448,533	28.30
2538	12,964	+ 21.95	45.09	+ 1.38	1.75	2,279,464	1,737,637	76.23	541,827	23.77
2539	16,738	+ 29.11	50.31	+ 5.22	1.87	3,268,005	2,663,693	81.51	604,312	18.49

แหล่งท่องเที่ยว : กาญจนบุรี ชะอำ หัวหิน อยุธยา ลพบุรี

ปี 2539 รวมจังหวัดสระบุรี สุพรรณบุรี นครสวรรค์

การขยายตัวจำนวนห้องพักในแหล่งท่องเที่ยวภาคกลาง
แยกตามรายจังหวัด

แหล่งท่องเที่ยว	2535			2536			2537			2538			2539		
	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.
กรุงเทพมหานคร	36,611	+ 14.50	53.22	44,245	+ 27.80	56.56	43,261	- 2.20	56.56	48,801	+ 12.80	59.62	45,569	- 6.62	58.76
รวมภาคกลาง ไม่รวมกรุงเทพ	6,941	+ 28.18	36.32	10,045	+ 44.72	41.06	10,631	+ 5.83	43.71	12,964	+ 21.95	45.09	16,738	+ 29.11	50.31
กาญจนบุรี	2,405	+ 24.80	34.67	3,239	+ 34.68	33.71	3,157	- 2.53	37.00	4,547	+ 44.03	31.48	5,674	+ 24.79	33.45
ชะอำ	2,862	+ 22.70	30.70	3,095	+ 8.14	35.66	3,351	+ 8.30	41.65	3,577	+ 6.74	50.01	3,582	+ 0.14	55.71
หัวหิน	1,674	+ 44.90	48.29	2,143	+ 28.00	54.35	2,336	+ 9.00	46.19	2,893	+ 23.84	52.33	2,957	+ 2.21	59.88
อยุธยา	-	-	-	686	-	51.33	905	+ 31.90	63.97	904	- 0.11	59.72	1,112	+ 23.01	66.99
ลพบุรี	-	-	-	882	-	46.73	882	-	48.18	1,043	+ 18.25	58.13	784	- 24.83	47.48
สระบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	833	-	74.51
สุพรรณบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	712	-	53.26
นครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,084	-	58.98

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ภาคกลางในกลุ่มโรงแรมระดับต่าง ๆ ปี 2539

แหล่งท่องเที่ยว	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
รวมภาคกลาง	16,738	50.31	1,805	47.62	1,399	38.61	305	76.65
กาญจนบุรี	5,674	33.45	-	-	-	-	-	-
ชะอำ	3,582	55.71	862	54.79	741	52.38	305	76.65
หัวหิน	2,957	59.88	943	65.34	658	68.22	-	-
อยุธยา	1,112	66.99	-	-	-	-	-	-
ลพบุรี	784	47.48	-	-	-	-	-	-
สระบุรี	833	74.51	-	-	-	-	-	-
สุพรรณบุรี	712	53.26	-	-	-	-	-	-
นครสวรรค์	1,084	58.98	-	-	-	-	-	-

กาญจนบุรี : จำนวนห้องพักตามสถานที่ตั้งคือ ในเมืองและนอกเมืองเท่านั้น

ภาคตะวันออก

แม้ว่าการขยายตัวของจำนวนห้องพักจะไม่สูงมากนัก โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 6.61 ต่อปี อย่างไรก็ตามเนื่องจากการขยายตัวของจำนวนผู้เข้าพักเพิ่มขึ้นในสัดส่วนร้อยละ 19.54 ต่อปี ทั้งนี้เนื่องจากสถานที่พักในภาคตะวันออกจะพึ่งพิงตลาดคนไทย และตลาดนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในสัดส่วนใกล้เคียงกัน จำนวนผู้เข้าพักแรมชาวไทยขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 64.06 แต่ผู้เข้าพักแรมชาวต่างประเทศกลับมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากการหันเหของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางไปยังภาคกลางคือ หัวหิน - ชะอำ เพิ่มมากขึ้น อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของสถานประกอบการในพื้นที่อยู่ในระดับร้อยละ 50 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 3.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่าอัตราการเข้าพักเฉลี่ยในจังหวัดระยอง และพัทยา มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 6-8 ในขณะที่จังหวัดอื่น ๆ อัตราการเข้าพักเฉลี่ยมีแนวโน้มการขยายตัวลดลง เมื่อพิจารณาเฉพาะพัทยาเป็นหลัก ปรากฏว่า อัตราการเข้าพักเฉลี่ยมีแนวโน้มที่ปรับตัวดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะโรงแรมในกลุ่ม 2 และกลุ่ม 3 อัตราการเข้าพักเฉลี่ยเพิ่มสูงเกินร้อยละ 65 และกลุ่มโรงแรมระดับ 1 อัตราการเข้าพักอยู่ในระดับร้อยละ 50 สัดส่วนของผู้เข้าพักแรมเกินกว่าครึ่งจะเป็นชาวต่างประเทศ สำหรับพื้นที่อื่นๆผู้เข้าพักแรมส่วนใหญ่จะพึ่งพิงตลาดคนไทยเป็นหลัก

ข้อมูลสถานพักแรมแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม					
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ	
							คน	คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	26,927	+ 15.46	47.70	- 2.89	3.25	2,200,960	1,014,711	61.24	1,186,249	38.76	
2535	30,598	+ 13.63	43.71	- 3.99	3.47	2,212,668	1,027,911	52.81	1,184,757	47.19	
2536	39,543	+ 29.23	41.00	- 2.71	3.60	2,430,974	1,080,913	54.35	1,350,061	45.65	
2537	36,470	- 7.77	47.07	+ 6.07	3.14	3,459,514	1,659,310	45.11	1,800,204	54.89	
2538	34,425	- 5.61	47.29	+ 0.22	2.88	3,556,221	1,523,920	56.67	2,032,301	43.33	
2539	39,530	+ 14.83	50.72	+ 3.43	2.74	4,517,923	2,500,137	55.34	2,017,786	44.66	

แหล่งท่องเที่ยว : พัทยา ระยอง ตราด นครนายก

ปี 2539 รวมจังหวัดจันทบุรี อำเภอบางแสน

การขยายตัวจำนวนห้องพักในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันออก

แยกตามรายจังหวัด

แหล่งท่องเที่ยว หลัก	2535			2536			2537			2538			2539		
	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.
รวม	30,598	+ 13.60	43.71	39,543	+ 29.20	41.00	36,470	- 7.77	47.07	34,425	- 5.61	47.29	39,530	+ 14.83	50.72
พัทยา	25,002	+ 14.20	45.45	30,069	+ 20.30	42.49	25,336	- 15.74	49.62	24,315	- 4.03	51.55	25,229	+ 3.76	57.21
ระยอง	4,356	+ 2.70	33.14	7,313	+ 67.90	33.39	7,488	+ 2.39	39.46	7,230	- 3.45	36.25	6,886	- 4.76	44.46
ตราด	1,240	+ 56.80	45.78	2,161	+ 74.30	46.09	3,090	+ 42.99	47.33	2,376	- 23.11	39.48	2,687	+ 13.09	36.02
นครนายก	-	-	-	-	-	-	556	-	31.75	504	- 9.35	36.65	752	+ 49.21	29.43
จันทบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,785	-	43.66
บางแสน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,191	-	26.78

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ภาคตะวันออกในกลุ่มโรงแรมระดับต่าง ๆ ปี 2539

แหล่งท่องเที่ยว	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
รวม	39,530	50.72	12,210	43.82	4,521	62.46	6,169	65.03
พัทยา	25,229	57.21	2,637	50.10	4,087	64.44	5,697	67.70
ระยอง	6,886	44.46	6,886	44.46	-	-	-	-
ตราด	2,687	36.02	2,687	36.02	-	-	-	-
นครนายก	752	29.43	-	-	-	-	366	29.53
จันทบุรี	1,785	43.66	-	-	434	43.79	106	44.34
บางแสน	2,191	26.78	-	-	-	-	-	-

ระยอง ตราด: โรงแรมนอกเมืองและในเมือง

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ในพัทยา แยกตามกลุ่มโรงแรม

ปี 2535 - 2539

ปี	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
2539	25,229	57.21	2,637	50.10	4,087	64.44	5,697	67.70
2538	24,315	51.55	2,059	50.37	4,536	57.89	4,926	63.15
2537	25,336	49.62	2,056	41.51	4,170	54.24	5,340	58.73
2536	30,069	42.49	2,056	36.76	9,357	43.15	4,319	42.16
2535	25,002	45.45	1,629	39.45	5,472	45.30	3,609	44.32

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นพื้นที่ซึ่งสถานการณ์ด้านโรงแรมอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างดีเมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่นๆที่ผ่านมา อัตราการเข้าพักโดยเฉลี่ยเกินกว่าร้อยละ 56.40 ทั้งนี้เนื่องจากสภาพตลาดส่วนใหญ่เกินกว่าร้อยละ 90 จะพึงพิงผู้เข้าพักแรมคนไทย การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้พักแรมคนไทยเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยปีละ 15.57 ในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา แม้ว่าอัตราการเพิ่มดังกล่าวจะไม่สูงแต่เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการขยายตัวของจำนวนห้องพักในช่วง 5 ปี ซึ่งมีการขยายตัวร้อยละ 16.23 ต่อปี ซึ่งการขยายตัวของจำนวนห้องพักและจำนวนผู้เข้าพักเป็นไปในทิศทางและสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ทำให้อัตราการเข้าพักเฉลี่ยอยู่ในสภาพที่มีเสถียรภาพพอสมควร เมื่อพิจารณาในรายจังหวัด ปรากฏว่า อุบลราชธานี ขอนแก่น นครราชสีมา และอุดรธานี อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมอยู่ในอัตราที่น่าพอใจคือ ร้อยละ 62.54 , 61.44 60.38 และ 56.25 ตามลำดับ ในขณะที่นครพนม หนองคายและมุกดาหาร อัตราการเข้าพักยังอยู่ในระดับไม่สูง เพียงร้อยละ 47.34 41.55 และ 34.19 เท่านั้น สำหรับระดับกลุ่มโรงแรมในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 60 ของจำนวนห้องพักจะอยู่ใน กลุ่ม 4 - 5 และเป็นกลุ่มโรงแรมที่มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยดีกว่ากลุ่ม 1 - 3 ตรงกันข้ามกับพื้นที่อื่นๆทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากการใช้บริการด้านที่พักส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อการเดินทางทางธุรกิจและวัตถุประสงค์อื่นๆ เป็นหลักมากกว่าเพื่อพักผ่อน รวมทั้งกลุ่มตลาดที่เดินทางไปยังพื้นที่ดังกล่าวยังมีความต้องการห้องพักในระดับราคาปานกลาง

ข้อมูลสถานพักรแรมแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม				
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ
					คน		คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	6,791	+ 13.26	62.27	+ 2.96	1.90	1,454,248	1,383,538	95.14	70,710	4.86
2535	5,955	- 12.31	59.71	- 2.56	1.90	1,301,600	1,148,895	88.27	152,705	11.73
2536	7,141	+ 19.92	66.27	+ 6.56	2.00	1,540,038	1,460,940	94.86	79,098	5.14
2537	7,860	+ 10.07	66.67	+ 0.40	1.87	1,716,872	1,647,321	95.95	69,551	4.05
2538	8,517	+ 8.36	64.30	- 2.37	1.85	1,888,026	1,813,970	96.08	74,056	3.92
2539	10,869	+ 27.62	56.40	- 7.90	1.79	2,119,863	2,049,208	96.67	70,655	3.33

แหล่งท่องเที่ยว : ขอนแก่น หนองคาย นครพนม นครราชสีมา อุตรธานี อุบลราชธานี

ปี 2534-2534 ไม่รวมจังหวัดหนองคาย

ปี 2539 รวม จังหวัดมุกดาหาร

การขยายตัวของจำนวนห้องพัก

ในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมาจำนวนห้องพักในประเทศไทย จากสถานที่พักทุกประเภทได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ย 6.68 ต่อปี จากจำนวนห้องพัก 205,009 ห้อง ในปี 2535 ได้เพิ่มขึ้นเป็น 265,542 ห้อง ในปี 2539 โดยจำนวนห้องพักที่กล่าวมานี้จะเป็นห้องพักในทุกประเภทอันได้แก่ โรงแรม เกสต์เฮาส์ บังกาโล รีสอร์ท แพ โมเต็ล และสถานพักแรมอื่น ๆ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเฉพาะจำนวนห้องพักเพื่อใช้ในธุรกิจการท่องเที่ยว โดยพิจารณาเฉพาะจากสถานประกอบการซึ่งอยู่ในพื้นที่ท่องเที่ยวหลัก 41 แห่ง และประเภทของกิจการที่ให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวจำนวนห้องพักดังกล่าวจะมีประมาณ 187,334 ห้อง ในปี 2539 หรือร้อยละ 70.55 ของห้องพักทั่วประเทศทั้งหมด การขยายตัวของจำนวนห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยวได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ย ร้อยละ 8.80 ต่อปี สูงกว่าการขยายตัวของห้องพักทั้งหมด เมื่อพิจารณาถึงการขยายตัวของจำนวนห้องพักในรายภูมิภาคในช่วง 5 ปี ปรากฏว่าภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ) มีการขยายตัวของจำนวนห้องพักสูงที่สุด ถึงร้อยละ 141.15 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การขยายตัวของห้องพักเพิ่มขึ้นร้อยละ 82.52 ภาคเหนือ ร้อยละ 39.13 กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ และภาคตะวันออก ขยายตัวในระดับใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 31.66 31.59 และ 29.19 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของจำนวนห้องพักในรายภูมิภาค พบว่าภาคใต้ จะเป็นพื้นที่ที่มีจำนวนห้องพักสูงที่สุดของห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร และภาคตะวันออก โดยที่สัดส่วนของจำนวนห้องพักจะลดลงเล็กน้อยในปี 2539 และอัตราการขยายตัวของห้องพักยังคงชะลอลงตัวอยู่ ภาคเหนือจะมีห้องพักเป็นอันดับ 4 แต่สัดส่วนของห้องพักและอัตราการขยายตัวอยู่ในระดับคงตัว ส่วนภาคกลางและภาคตะวันออก แม้จะเป็นพื้นที่ที่จำนวนห้องพักอยู่ในอันดับท้ายๆ แต่สัดส่วนดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นกว่าในปี 2535 เล็กน้อย ในขณะที่การขยายตัวของห้องพักอยู่ในอัตราที่ค่อนข้างสูงคืออยู่ในระดับ 13 - 20 เมื่อพิจารณาจำนวนห้องพักโดยรวมจะเห็นว่าในช่วง 5 ปีนี้การขยายตัวของห้องพักอยู่ในระดับคงตัว

ภาคเหนือ

แม้ว่าการขยายตัวของจำนวนห้องพักจะไม่สูงมากนัก โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 8.61 ต่อปี อย่างไรก็ตามเนื่องจากการขยายตัวของจำนวนผู้เข้าพักเพิ่มขึ้นในสัดส่วนร้อยละ 18.34 ต่อปี ทั้งนี้เนื่องจากสถานที่พักในภาคเหนือจะพึงพึ่งตลาดคนไทยในสัดส่วนที่สูงกว่านักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยจำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยมีอัตราการขยายตัวสูงขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 25.45 ต่อปี และนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะขยายตัวเพิ่มขึ้นสูงโดยเฉลี่ย 8.47 ต่อปี จึงส่งผลให้การขยายตัวของจำนวนผู้เข้าพักเพิ่มขึ้นในอัตราที่ค่อนข้างสูง ในขณะที่อัตราการเข้าพักเฉลี่ยมีแนวโน้มลดต่ำลง โดยในปี 2539 อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของภาคอยู่ในระดับร้อยละ 43.34 เมื่อพิจารณาลงไปในรายจังหวัด และกลุ่มประเภทของที่พัก แม่ฮ่องสอน จะเป็นพื้นที่ซึ่งมีอัตราการเข้าพักต่ำมากเพียงร้อยละ 30 เท่านั้น โดยเฉพาะกลุ่มโรงแรมตั้งแต่ระดับ 3 ลงไปจะประสบกับปัญหาการลดลงของอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเป็นอย่างมาก สำหรับพื้นที่ เชียงใหม่ เชียงราย ตาก กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ และลำปาง อัตราการเข้าพักจะอยู่ในระดับเกินกว่าร้อยละ 40 ขึ้นไป แต่ไม่เกินร้อยละ 50 ซึ่งหมายถึงโรงแรมในพื้นที่เหล่านี้มี Over Supply ค่อนข้างสูง เกินกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนห้องพักที่มีในขณะนี้ในทุกกลุ่มระดับของที่พัก ผู้ประกอบการในพื้นที่ดังกล่าวสมควรที่จะต้องชะลอและควบคุมการขยายตัวของจำนวนห้องพัก มิฉะนั้นจะประสบกับปัญหาการแข่งขันที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่วนพื้นที่ที่มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเกินร้อยละ 50 ขึ้นไปคือ พิษณุโลก และสุโขทัย เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวแบบครบวงจร คือเที่ยวตามสถานที่โบราณสถาน ชื่นชมบรรยากาศ แล้วซื้อสินค้าพื้นเมืองพร้อมของที่ระลึก

ข้อมูลสถานพักรแรมแหล่งท่องเที่ยวภาคเหนือ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม				
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ
					คน		คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	17,687	+ 30.22	50.53	- 2.50	2.05	2,425,640	1,485,364	61.24	940,276	38.76
2535	19,249	+ 8.83	42.57	- 7.96	2.03	2,071,221	1,093,908	52.81	977,313	47.19
2536	20,872	+ 8.43	46.61	+ 4.04	2.07	2,417,532	1,313,914	54.35	1,103,618	45.65
2537	29,998	+ 43.72	46.79	+ 0.18	2.12	2,886,585	1,302,136	45.11	1,584,449	54.89
2538	20,656	- 31.14	44.95	- 1.84	2.13	2,790,488	1,581,455	56.67	1,209,033	43.33
2539	26,782	+ 29.66	43.34	- 1.60	1.93	4,062,000	2,709,293	66.70	1,352,707	33.30

แหล่งท่องเที่ยว : เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา ภูเก็ต สุโขทัย ตาก

ปี 2534 - 2535 ไม่รวมจังหวัดตาก

ปี 2539 รวมจังหวัดกำแพงเพชร เพชรบูรณ์ ลำปาง

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ภาคเหนือในกลุ่มโรงแรมระดับต่าง ๆ ปี 2539

แหล่งท่องเที่ยว	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
รวม	26,782	43.34	-	-	7,385	49.02	1,653	40.60
เชียงใหม่	14,571	40.73	-	-	5,481	48.14	993	40.73
เชียงราย	3,596	42.63	-	-	1,038	50.56	587	39.37
แม่ฮ่องสอน	887	30.86	-	-	208	36.54	73	48.64
พิษณุโลก	2,506	53.86	-	-	658	57.88	-	-
สุโขทัย	761	68.72	-	-	-	-	-	-
ตาก	1,017	43.36	-	-	-	-	-	-
ลำปาง	1,486	45.16	-	-	-	-	-	-
กำแพงเพชร	608	49.18	-	-	-	-	-	-
เพชรบูรณ์	1,350	43.08	-	-	-	-	-	-

กรุงเทพมหานคร

แม้การขยายตัวของจำนวนห้องพักในกรุงเทพฯ มีการขยายตัวไม่สูงมากนักในช่วงระยะ 5 ปีที่ผ่านมาโดยเฉลี่ยร้อยละ 7.12 ต่อปี สัดส่วนผู้เข้าพักในสถานประกอบการดังกล่าวเกินกว่าร้อยละ 78 จะเป็นนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มโรงแรมระดับ 1-3 ซึ่งมีจำนวนผู้เข้าพักเป็นนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศสูงกว่าร้อยละ 70 เฉพาะโรงแรมระดับล่างเท่านั้นที่มีจำนวนผู้เข้าพักคนไทยกับจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีสัดส่วนของการเข้าพักใกล้เคียงกัน ดังนั้นอัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมระดับ 1-3 จึงไหวตัวไปตามสภาพตลาดของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในขณะที่โรงแรมระดับต่ำกว่ากลุ่ม 3 จะพึ่งพิงตลาดทั้ง 2 ส่วน ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะในปัจจุบันแนวโน้มของนักท่องเที่ยวคนไทย เริ่มเข้ามามีส่วนแบ่งของตลาดเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมในกรุงเทพฯ มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยอยู่ในขั้นการปรับตัวดีขึ้นเรื่อยๆ โดยในปี 2535 อัตราการเข้าพักเฉลี่ยเท่ากับ 53.22 แล้วค่อย ๆ ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 59.62 ในปี 2538 แล้วชะลอตัวลดลงเล็กน้อยในปี 2539 เมื่อพิจารณาถึงโรงแรมในกลุ่มต่างๆ ปรากฏว่าโรงแรมในกลุ่ม 1 และกลุ่ม 3 ปี 2539 มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเกินกว่าร้อยละ 60 สำหรับโรงแรมในกลุ่ม 2 ระดับการเข้าพักเฉลี่ยอยู่ในอัตราร้อยละ 52.61 และการปรับตัวยังไม่สามารถปรับตัวได้ดีขึ้น จากสภาพการแข่งขันที่มีค่อนข้างสูงในกลุ่มโรงแรมระดับเดียวกัน

จากอัตราการเข้าพักเฉลี่ยในปัจจุบัน จะเห็นว่าโรงแรมในกลุ่ม 2 จะประสบปัญหาห้องพักล้นตลาดรุนแรงกว่าในกลุ่ม 1 ค่อนข้างมาก และจำเป็นที่จะต้องมีการชะลอการขยายห้องพักสำหรับโรงแรมในระดับดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ปัญหาด้าน Over Supply ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น

ข้อมูลสถานพักแรม กรุงเทพฯ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม				
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ
					คน		คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	30,220	+ 3.65	62.44	- 9.77	2.67	4,763,428	663,524	13.93	4,099,904	86.07
2535	34,611	+ 14.53	53.22	- 9.22	2.39	5,176,273	553,648	10.70	4,622,625	89.30
2536	44,245	+ 27.84	56.56	+ 3.34	2.45	5,938,111	728,254	12.26	5,209,857	87.74
2537	43,261	- 2.22	55.56	- 1.00	2.30	6,278,007	1,224,261	19.50	5,053,746	80.50
2538	48,801	+ 12.81	59.62	+ 4.06	2.36	7,486,881	2,008,428	26.83	5,478,453	73.17
2539	45,569	- 6.62	58.76	- 0.86	2.21	7,611,342	1,653,299	21.72	5,958,043	78.28

สัดส่วนผู้เข้าพักแรมในกรุงเทพมหานคร
จำแนกตามกลุ่มโรงแรม ปี 2539

กลุ่ม	รวม (คน)	นักท่องเที่ยวไทย		นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	
		จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน
รวม	7,611,342	1,653,299	21.72	5,958,043	78.28
กลุ่ม 1	2,885,690	161,155	5.58	2,724,535	94.42
กลุ่ม 2	1,718,978	235,350	13.69	1,483,628	86.31
กลุ่ม 3	1,101,643	327,702	29.75	773,941	70.25
กลุ่ม 4 - 5	1,905,031	929,092	48.77	975,939	51.23

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ในกรุงเทพมหานคร แยกตามกลุ่มโรงแรม

ปี 2535 - 2539

ปี	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
2539	45,569	58.96	16,952	67.60	10,576	52.61	6,141	60.85
2538	48,801	59.62	46,523	61.49	10,576	58.08	6,265	55.45
2537	43,261	55.56	13,850	58.26	11,014	53.84	6,962	58.13
2536	44,245	56.56	13,850	62.02	11,014	56.87	6,982	48.62
2535	34,611	53.22	10,608	58.05	8,703	58.70	5,593	32.19

การขยายตัวของจำนวนห้องพัก

ในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมาจำนวนห้องพักในประเทศไทย จากสถานที่พักทุกประเภทได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ย 6.68 ต่อปี จากจำนวนห้องพัก 205,009 ห้อง ในปี 2535 ได้เพิ่มขึ้นเป็น 265,542 ห้อง ในปี 2539 โดยจำนวนห้องพักที่กล่าวมานี้จะเป็นห้องพักในทุกประเภทอันได้แก่ โรงแรม เกสต์เฮาส์ บังกาโล รีสอร์ท แพ โมเต็ล และสถานพักแรมอื่น ๆ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเฉพาะจำนวนห้องพักเพื่อใช้ในธุรกิจการท่องเที่ยว โดยพิจารณาเฉพาะจากสถานประกอบการซึ่งอยู่ในพื้นที่ท่องเที่ยวหลัก 41 แห่ง และประเภทของกิจการที่ให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวจำนวนห้องพักดังกล่าวจะมีประมาณ 187,334 ห้อง ในปี 2539 หรือร้อยละ 70.55 ของห้องพักทั่วประเทศทั้งหมด การขยายตัวของจำนวนห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยวได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ย ร้อยละ 8.80 ต่อปี สูงกว่าการขยายตัวของห้องพักทั้งหมด เมื่อพิจารณาถึงการขยายตัวของจำนวนห้องพักในรายภูมิภาคในช่วง 5 ปี ปรากฏว่าภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ) มีการขยายตัวของจำนวนห้องพักสูงที่สุด ถึงร้อยละ 141.15 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การขยายตัวของห้องพักเพิ่มขึ้นร้อยละ 82.52 ภาคเหนือ ร้อยละ 39.13 กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ และภาคตะวันออก ขยายตัวในระดับใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 31.66 31.59 และ 29.19 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของจำนวนห้องพักในรายภูมิภาค พบว่าภาคใต้ จะเป็นพื้นที่ที่มีจำนวนห้องพักสูงที่สุดของห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร และภาคตะวันออก โดยที่สัดส่วนของจำนวนห้องพักจะลดลงเล็กน้อยในปี 2539 และอัตราการขยายตัวของห้องพักยังคงชะลอตัวอยู่ ภาคเหนือจะมีห้องพักเป็นอันดับ 4 แต่สัดส่วนของห้องพักและอัตราการขยายตัวอยู่ในระดับคงตัว ส่วนภาคกลางและภาคตะวันออก แม้จะเป็นพื้นที่ที่จำนวนห้องพักอยู่ในอันดับท้ายๆ แต่สัดส่วนดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นกว่าในปี 2535 เล็กน้อย ในขณะที่การขยายตัวของห้องพักอยู่ในอัตราที่ค่อนข้างสูงคืออยู่ในระดับ 13 - 20 เมื่อพิจารณาจำนวนห้องพักโดยรวมจะเห็นว่าในช่วง 5 ปีนี้การขยายตัวของห้องพักอยู่ในระดับคงตัว

ภาคเหนือ

แม้ว่าการขยายตัวของจำนวนห้องพักจะไม่สูงมากนัก โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 8.61 ต่อปี อย่างไรก็ตามเนื่องจากการขยายตัวของจำนวนผู้เข้าพักเพิ่มขึ้นในสัดส่วนร้อยละ 18.34 ต่อปี ทั้งนี้เนื่องจากสถานที่พักในภาคเหนือจะพึงพึ่งตลาดคนไทยในสัดส่วนที่สูงกว่านักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยจำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยมีอัตราการขยายตัวสูงขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 25.45 ต่อปี และนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะขยายตัวเพิ่มขึ้นสูงโดยเฉลี่ย 8.47 ต่อปี จึงส่งผลให้การขยายตัวของจำนวนผู้เข้าพักเพิ่มขึ้นในอัตราที่ค่อนข้างสูง ในขณะที่อัตราการเข้าพักเฉลี่ยมีแนวโน้มลดต่ำลง โดยในปี 2539 อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของภาคอยู่ในระดับร้อยละ 43.34 เมื่อพิจารณาลงไปในรายจังหวัด และกลุ่มประเภทของที่พัก แม่ฮ่องสอน จะเป็นพื้นที่ซึ่งมีอัตราการเข้าพักต่ำมากเพียงร้อยละ 30 เท่านั้น โดยเฉพาะกลุ่มโรงแรมตั้งแต่ระดับ 3 ลงไปจะประสบกับปัญหาการลดลงของอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเป็นอย่างมาก สำหรับพื้นที่ เชียงใหม่ เชียงราย ตาก กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ และลำปาง อัตราการเข้าพักจะอยู่ในระดับเกินกว่าร้อยละ 40 ขึ้นไป แต่ไม่เกินร้อยละ 50 ซึ่งหมายถึงโรงแรมในพื้นที่เหล่านี้มี Over Supply ค่อนข้างสูง เกินกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนห้องพักที่มีในขณะนี้ในทุกกลุ่มระดับของที่พัก ผู้ประกอบการในพื้นที่ดังกล่าวสมควรที่จะต้องชะลอและควบคุมการขยายตัวของจำนวนห้องพัก มิฉะนั้นจะประสบกับปัญหาการแข่งขันที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่วนพื้นที่ที่มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเกินร้อยละ 50 ขึ้นไปคือ พิษณุโลก และสุโขทัย เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวแบบครบวงจร คือเที่ยวตามสถานที่โบราณสถาน ขึ้นชมบวรวายาศ แล้วซื้อสินค้าพื้นเมืองพร้อมของที่ระลึก

ข้อมูลสถานพักรแรมแหล่งท่องเที่ยวภาคเหนือ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม				
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ
					คน		คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	17,687	+ 30.22	50.53	- 2.50	2.05	2,425,640	1,485,364	61.24	940,276	38.76
2535	19,249	+ 8.83	42.57	- 7.96	2.03	2,071,221	1,093,908	52.81	977,313	47.19
2536	20,872	+ 8.43	46.61	+ 4.04	2.07	2,417,532	1,313,914	54.35	1,103,618	45.65
2537	29,998	+ 43.72	46.79	+ 0.18	2.12	2,886,585	1,302,136	45.11	1,584,449	54.89
2538	20,656	- 31.14	44.95	- 1.84	2.13	2,790,488	1,581,455	56.67	1,209,033	43.33
2539	26,782	+ 29.66	43.34	- 1.60	1.93	4,062,000	2,709,293	66.70	1,352,707	33.30

แหล่งท่องเที่ยว : เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา ภูเก็ต สุโขทัย ตาก

ปี 2534 - 2535 ไม่รวมจังหวัดตาก

ปี 2539 รวมจังหวัดกำแพงเพชร เพชรบูรณ์ ลำปาง

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ภาคเหนือในกลุ่มโรงแรมระดับต่าง ๆ ปี 2539

แหล่งท่องเที่ยว	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
รวม	26,782	43.34	-	-	7,385	49.02	1,653	40.60
เชียงใหม่	14,571	40.73	-	-	5,481	48.14	993	40.73
เชียงราย	3,596	42.63	-	-	1,038	50.56	587	39.37
แม่ฮ่องสอน	887	30.86	-	-	208	36.54	73	48.64
พิษณุโลก	2,506	53.86	-	-	658	57.88	-	-
สุโขทัย	761	68.72	-	-	-	-	-	-
ตาก	1,017	43.36	-	-	-	-	-	-
ลำปาง	1,486	45.16	-	-	-	-	-	-
กำแพงเพชร	608	49.18	-	-	-	-	-	-
เพชรบูรณ์	1,350	43.08	-	-	-	-	-	-

กรุงเทพมหานคร

แม้การขยายตัวของจำนวนห้องพักในกรุงเทพฯ มีการขยายตัวไม่สูงมากนักในช่วงระยะ 5 ปีที่ผ่านมาโดยเฉลี่ยร้อยละ 7.12 ต่อปี สัดส่วนผู้เข้าพักในสถานประกอบการดังกล่าวเกินกว่าร้อยละ 78 จะเป็นนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มโรงแรมระดับ 1-3 ซึ่งมีจำนวนผู้เข้าพักเป็นนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศสูงกว่าร้อยละ 70 เฉพาะโรงแรมระดับล่างเท่านั้นที่มีจำนวนผู้เข้าพักคนไทยกับจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีสัดส่วนของการเข้าพักใกล้เคียงกัน ดังนั้นอัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมระดับ 1-3 จึงไหวตัวไปตามสภาพตลาดของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในขณะที่โรงแรมระดับต่ำกว่ากลุ่ม 3 จะพึ่งพิงตลาดทั้ง 2 ส่วน ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะในปัจจุบันแนวโน้มของนักท่องเที่ยวคนไทย เริ่มเข้ามามีส่วนแบ่งของตลาดเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมในกรุงเทพฯ มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยอยู่ในขั้นการปรับตัวดีขึ้นเรื่อยๆ โดยในปี 2535 อัตราการเข้าพักเฉลี่ยเท่ากับ 53.22 แล้วค่อย ๆ ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 59.62 ในปี 2538 แล้วชะลอตัวลดลงเล็กน้อยในปี 2539 เมื่อพิจารณาถึงโรงแรมในกลุ่มต่างๆ ปรากฏว่าโรงแรมในกลุ่ม 1 และกลุ่ม 3 ปี 2539 มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเกินกว่าร้อยละ 60 สำหรับโรงแรมในกลุ่ม 2 ระดับการเข้าพักเฉลี่ยอยู่ในอัตราร้อยละ 52.61 และการปรับตัวยังไม่สามารถปรับตัวได้ดีขึ้น จากสภาพการแข่งขันที่มีค่อนข้างสูงในกลุ่มโรงแรมระดับเดียวกัน

จากอัตราการเข้าพักเฉลี่ยในปัจจุบัน จะเห็นว่าโรงแรมในกลุ่ม 2 จะประสบปัญหาห้องพักล้นตลาดรุนแรงกว่าในกลุ่ม 1 ค่อนข้างมาก และจำเป็นที่จะต้องมีการชะลอการขยายห้องพักสำหรับโรงแรมในระดับดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ปัญหาด้าน Over Supply ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น

ข้อมูลสถานพักแรม กรุงเทพฯ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม					
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ	
							คน	คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	30,220	+ 3.65	62.44	- 9.77	2.67	4,763,428	663,524	13.93	4,099,904	86.07	
2535	34,611	+ 14.53	53.22	- 9.22	2.39	5,176,273	553,648	10.70	4,622,625	89.30	
2536	44,245	+ 27.84	56.56	+ 3.34	2.45	5,938,111	728,254	12.26	5,209,857	87.74	
2537	43,261	- 2.22	55.56	- 1.00	2.30	6,278,007	1,224,261	19.50	5,053,746	80.50	
2538	48,801	+ 12.81	59.62	+ 4.06	2.36	7,486,881	2,008,428	26.83	5,478,453	73.17	
2539	45,569	- 6.62	58.76	- 0.86	2.21	7,611,342	1,653,299	21.72	5,958,043	78.28	

สัดส่วนผู้เข้าพักแรมในกรุงเทพมหานคร
จำแนกตามกลุ่มโรงแรม ปี 2539

กลุ่ม	รวม (คน)	นักท่องเที่ยวไทย		นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	
		จำนวน	สัดส่วน	จำนวน	สัดส่วน
รวม	7,611,342	1,653,299	21.72	5,958,043	78.28
กลุ่ม 1	2,885,690	161,155	5.58	2,724,535	94.42
กลุ่ม 2	1,718,978	235,350	13.69	1,483,628	86.31
กลุ่ม 3	1,101,643	327,702	29.75	773,941	70.25
กลุ่ม 4 - 5	1,905,031	929,092	48.77	975,939	51.23

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ในกรุงเทพมหานคร แยกตามกลุ่มโรงแรม

ปี 2535 - 2539

ปี	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
2539	45,569	58.96	16,952	67.60	10,576	52.61	6,141	60.85
2538	48,801	59.62	46,523	61.49	10,576	58.08	6,265	55.45
2537	43,261	55.56	13,850	58.26	11,014	53.84	6,962	58.13
2536	44,245	56.56	13,850	62.02	11,014	56.87	6,982	48.62
2535	34,611	53.22	10,608	58.05	8,703	58.70	5,593	32.19

ภาคกลาง

สถานประกอบการในภาคกลางที่พึ่งพิงตลาดหลักคือ ตลาดคนไทยในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงเกินกว่าร้อยละ 80 จำนวนผู้เข้าพักแรมในพื้นที่ดังกล่าวขยายตัวเพิ่มสูงมากถึงเฉลี่ยร้อยละ 36.80 ต่อปี ในช่วง 5 ปีนี้ โดยเฉพาะจากผู้เข้าพักแรมคนไทยที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 40 ในขณะที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 28 ต่อปี อย่างไรก็ตามแม้ว่าจำนวนผู้เข้าพักแรมในภาคกลางจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงแต่เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนห้องพักที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 25 ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าการขยายตัวของจำนวนผู้เข้าพักจึงส่งผลให้อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมสามารถปรับตัวได้เร็วขึ้นตามการเพิ่มของจำนวนผู้เข้าพัก โดยอัตราการเข้าพักเฉลี่ยในปี 2539 ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ 50 สูงกว่าอัตราการเข้าพักเฉลี่ยในปี 2535 เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด ปรากฏว่ากาญจนบุรีเป็นพื้นที่ซึ่งมีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับร้อยละ 33 ในขณะที่จังหวัดอื่นๆอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเกินกว่าร้อยละ 50 และมีการปรับตัวดีกว่าในปี 2535 แทบทั้งสิ้น สำหรับสถานประกอบการในชะอำ และหัวหิน เมื่อพิจารณาตามสถานที่พักตามกลุ่มโรงแรม โรงแรมระดับ 1 - 3 จะสามารถรักษาอัตราการเข้าพักเฉลี่ยได้ค่อนข้างสูงเกินกว่าร้อยละ 50. ในทุกกลุ่มโรงแรม

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าแหล่งท่องเที่ยวหลักในภูมิภาคนี้ ผู้ประกอบการในระดับกลุ่ม 1 - 3 จะสามารถเพิ่มอัตราการเข้าพักเฉลี่ยได้ค่อนข้างดี แต่อัตราการเข้าพักเฉลี่ยดังกล่าวก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาห้องพักล้นตลาดได้เช่นเดียวกับสถานประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เช่นกัน

ข้อมูลสถานพักแรมแหล่งท่องเที่ยวภาคกลาง ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก วัน	ผู้เข้าพักแรม				
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		รวม คน	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ	
							คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	5,415	+ 1.20	43.86	- 0.51	1.69	988,206	703,211	71.16	284,995	28.84
2535	6,941	+ 28.18	36.32	- 7.54	1.95	934,926	705,219	75.43	229,707	24.57
2536	10,045	+ 44.72	41.06	+ 4.74	2.03	1,578,665	1,177,213	74.57	401,452	25.43
2537	10,631	+ 5.83	43.71	+ 2.65	1.99	1,584,977	1,136,444	71.70	448,533	28.30
2538	12,964	+ 21.95	45.09	+ 1.38	1.75	2,279,464	1,737,637	76.23	541,827	23.77
2539	16,738	+ 29.11	50.31	+ 5.22	1.87	3,268,005	2,663,693	81.51	604,312	18.49

แหล่งท่องเที่ยว : กาญจนบุรี ชะอำ หัวหิน อยุธยา ลพบุรี

ปี 2539 รวมจังหวัดสระบุรี สุพรรณบุรี นครสวรรค์

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ภาคกลางในกลุ่มโรงแรมระดับต่าง ๆ ปี 2539

แหล่งท่องเที่ยว	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
รวมภาคกลาง	16,738	50.31	1,805	47.62	1,399	38.61	305	76.65
กาญจนบุรี	5,674	33.45	-	-	-	-	-	-
ชะอำ	3,582	55.71	862	54.79	741	52.38	305	76.65
หัวหิน	2,957	59.88	943	65.34	658	68.22	-	-
อยุธยา	1,112	66.99	-	-	-	-	-	-
ลพบุรี	784	47.48	-	-	-	-	-	-
สระบุรี	833	74.51	-	-	-	-	-	-
สุพรรณบุรี	712	53.26	-	-	-	-	-	-
นครสวรรค์	1,084	58.98	-	-	-	-	-	-

กาญจนบุรี : จำนวนห้องพักตามสถานที่ตั้งคือ ในเมืองและนอกเมืองเท่านั้น

ข้อมูลสถานพักแรมแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม					
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ	
							คน	คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	26,927	+ 15.46	47.70	- 2.89	3.25	2,200,960	1,014,711	61.24	1,186,249	38.76	
2535	30,598	+ 13.63	43.71	- 3.99	3.47	2,212,668	1,027,911	52.81	1,184,757	47.19	
2536	39,543	+ 29.23	41.00	- 2.71	3.60	2,430,974	1,080,913	54.35	1,350,061	45.65	
2537	36,470	- 7.77	47.07	+ 6.07	3.14	3,459,514	1,659,310	45.11	1,800,204	54.89	
2538	34,425	- 5.61	47.29	+ 0.22	2.88	3,556,221	1,523,920	56.67	2,032,301	43.33	
2539	39,530	+ 14.83	50.72	+ 3.43	2.74	4,517,923	2,500,137	55.34	2,017,786	44.66	

แหล่งท่องเที่ยว : พัทยา ระยอง ตราด นครนายก

ปี 2539 รวมจังหวัดจันทบุรี อำเภอบางแสน

อัตราการเข้าพักรักษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในกลุ่มโรงแรมระดับต่าง ๆ ปี 2539

แหล่งท่องเที่ยว	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
รวม	39,530	50.72	12,210	43.82	4,521	62.46	6,169	65.03
พัทยา	25,229	57.21	2,637	50.10	4,087	64.44	5,697	67.70
ระยอง	6,886	44.46	6,886	44.46	-	-	-	-
ตราด	2,687	36.02	2,687	36.02	-	-	-	-
นครนายก	752	29.43	-	-	-	-	366	29.53
จันทบุรี	1,785	43.66	-	-	434	43.79	106	44.34
บางแสน	2,191	26.78	-	-	-	-	-	-

ระยอง ตราด: โรงแรมนอกเมืองและในเมือง

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ในพัทยา แยกตามกลุ่มโรงแรม

ปี 2535 - 2539

ปี	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
2539	25,229	57.21	2,637	50.10	4,087	64.44	5,697	67.70
2538	24,315	51.55	2,059	50.37	4,536	57.89	4,926	63.15
2537	25,336	49.62	2,056	41.51	4,170	54.24	5,340	58.73
2536	30,069	42.49	2,056	36.76	9,357	43.15	4,319	42.16
2535	25,002	45.45	1,629	39.45	5,472	45.30	3,609	44.32

ข้อมูลสถานพักรแรมแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม				
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ
					คน		คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	6,791	+ 13.26	62.27	+ 2.96	1.90	1,454,248	1,383,538	95.14	70,710	4.86
2535	5,955	- 12.31	59.71	- 2.56	1.90	1,301,600	1,148,895	88.27	152,705	11.73
2536	7,141	+ 19.92	66.27	+ 6.56	2.00	1,540,038	1,460,940	94.86	79,098	5.14
2537	7,860	+ 10.07	66.67	+ 0.40	1.87	1,716,872	1,647,321	95.95	69,551	4.05
2538	8,517	+ 8.36	64.30	- 2.37	1.85	1,888,026	1,813,970	96.08	74,056	3.92
2539	10,869	+ 27.62	56.40	- 7.90	1.79	2,119,863	2,049,208	96.67	70,655	3.33

แหล่งท่องเที่ยว : ขอนแก่น หนองคาย นครพนม นครราชสีมา อุตรธานี อุบลราชธานี

ปี 2534-2534 ไม่รวมจังหวัดหนองคาย

ปี 2539 รวม จังหวัดมุกดาหาร

การขยายตัวของจำนวนห้องพัก

ในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมาจำนวนห้องพักในประเทศไทย จากสถานที่พักทุกประเภทได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ย 6.68 ต่อปี จากจำนวนห้องพัก 205,009 ห้อง ในปี 2535 ได้เพิ่มขึ้นเป็น 265,542 ห้อง ในปี 2539 โดยจำนวนห้องพักที่กล่าวมานี้จะเป็นห้องพักในทุกประเภทอันได้แก่ โรงแรม เกสต์เฮาส์ บังกาโล รีสอร์ท แพ โมเต็ล และสถานพักแรมอื่น ๆ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเฉพาะจำนวนห้องพักเพื่อใช้ในธุรกิจการท่องเที่ยว โดยพิจารณาเฉพาะจากสถานประกอบการซึ่งอยู่ในพื้นที่ท่องเที่ยวหลัก 41 แห่ง และประเภทของกิจการที่ให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวจำนวนห้องพักดังกล่าวจะมีประมาณ 187,334 ห้อง ในปี 2539 หรือร้อยละ 70.55 ของห้องพักทั่วประเทศทั้งหมด การขยายตัวของจำนวนห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยวได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ย ร้อยละ 8.80 ต่อปี สูงกว่าการขยายตัวของห้องพักทั้งหมด เมื่อพิจารณาถึงการขยายตัวของจำนวนห้องพักในรายภูมิภาคในช่วง 5 ปี ปรากฏว่าภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ) มีการขยายตัวของจำนวนห้องพักสูงที่สุด ถึงร้อยละ 141.15 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การขยายตัวของห้องพักเพิ่มขึ้นร้อยละ 82.52 ภาคเหนือ ร้อยละ 39.13 กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ และภาคตะวันออก ขยายตัวในระดับใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 31.66 31.59 และ 29.19 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของจำนวนห้องพักในรายภูมิภาค พบว่าภาคใต้ จะเป็นพื้นที่ที่มีจำนวนห้องพักสูงที่สุดของห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร และภาคตะวันออก โดยที่สัดส่วนของจำนวนห้องพักจะลดลงเล็กน้อยในปี 2539 และอัตราการขยายตัวของห้องพักยังคงชะลอลงตัวอยู่ ภาคเหนือจะมีห้องพักเป็นอันดับ 4 แต่สัดส่วนของห้องพักและอัตราการขยายตัวอยู่ในระดับคงตัว ส่วนภาคกลางและภาคตะวันออก แม้จะเป็นพื้นที่ที่จำนวนห้องพักอยู่ในอันดับท้ายๆ แต่สัดส่วนดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นกว่าในปี 2535 เล็กน้อย ในขณะที่การขยายตัวของห้องพักอยู่ในอัตราที่ค่อนข้างสูงคืออยู่ในระดับ 13 - 20 เมื่อพิจารณาจำนวนห้องพักโดยรวมจะเห็นว่าในช่วง 5 ปีนี้การขยายตัวของห้องพักอยู่ในระดับคงตัว

ภาคเหนือ

แม้ว่าการขยายตัวของจำนวนห้องพักจะไม่สูงมากนัก โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 8.61 ต่อปี อย่างไรก็ตามเนื่องจากการขยายตัวของจำนวนผู้เข้าพักเพิ่มขึ้นในสัดส่วนร้อยละ 18.34 ต่อปี ทั้งนี้เนื่องจากสถานที่พักในภาคเหนือจะพึงพึ่งตลาดคนไทยในสัดส่วนที่สูงกว่านักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยจำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยมีอัตราการขยายตัวสูงขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 25.45 ต่อปี และนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะขยายตัวเพิ่มขึ้นสูงโดยเฉลี่ย 8.47 ต่อปี จึงส่งผลให้การขยายตัวของจำนวนผู้เข้าพักเพิ่มขึ้นในอัตราที่ค่อนข้างสูง ในขณะที่อัตราการเข้าพักเฉลี่ยมีแนวโน้มลดต่ำลง โดยในปี 2539 อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของภาคอยู่ในระดับร้อยละ 43.34 เมื่อพิจารณาลงไปในรายจังหวัด และกลุ่มประเภทของที่พัก แม่ฮ่องสอน จะเป็นพื้นที่ซึ่งมีอัตราการเข้าพักต่ำมากเพียงร้อยละ 30 เท่านั้น โดยเฉพาะกลุ่มโรงแรมตั้งแต่ระดับ 3 ลงไปจะประสบกับปัญหาการลดลงของอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเป็นอย่างมาก สำหรับพื้นที่ เชียงใหม่ เชียงราย ตาก กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ และลำปาง อัตราการเข้าพักจะอยู่ในระดับเกินกว่าร้อยละ 40 ขึ้นไป แต่ไม่เกินร้อยละ 50 ซึ่งหมายถึงโรงแรมในพื้นที่เหล่านี้มี Over Supply ค่อนข้างสูง เกินกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนห้องพักที่มีในขณะนี้ในทุกกลุ่มระดับของที่พัก ผู้ประกอบการในพื้นที่ดังกล่าวสมควรที่จะต้องชะลอและควบคุมการขยายตัวของจำนวนห้องพัก มิฉะนั้นจะประสบกับปัญหาการแข่งขันที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่วนพื้นที่ที่มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเกินร้อยละ 50 ขึ้นไปคือ พิษณุโลก และสุโขทัย เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวแบบครบวงจร คือเที่ยวตามสถานที่โบราณสถาน ชื่นชมบรรยากาศ แล้วซื้อสินค้าพื้นเมืองพร้อมของที่ระลึก

ข้อมูลสถานพักแรมแหล่งท่องเที่ยวภาคเหนือ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม				
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ
					คน		คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	17,687	+ 30.22	50.53	- 2.50	2.05	2,425,640	1,485,364	61.24	940,276	38.76
2535	19,249	+ 8.83	42.57	- 7.96	2.03	2,071,221	1,093,908	52.81	977,313	47.19
2536	20,872	+ 8.43	46.61	+ 4.04	2.07	2,417,532	1,313,914	54.35	1,103,618	45.65
2537	29,998	+ 43.72	46.79	+ 0.18	2.12	2,886,585	1,302,136	45.11	1,584,449	54.89
2538	20,656	- 31.14	44.95	- 1.84	2.13	2,790,488	1,581,455	56.67	1,209,033	43.33
2539	26,782	+ 29.66	43.34	- 1.60	1.93	4,062,000	2,709,293	66.70	1,352,707	33.30

แหล่งท่องเที่ยว : เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา ภูเก็ต สุโขทัย ตาก

ปี 2534 - 2535 ไม่รวมจังหวัดตาก

ปี 2539 รวมจังหวัดกำแพงเพชร เพชรบูรณ์ ลำปาง

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ภาคเหนือในกลุ่มโรงแรมระดับต่าง ๆ ปี 2539

แหล่งท่องเที่ยว	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
รวม	26,782	43.34	-	-	7,385	49.02	1,653	40.60
เชียงใหม่	14,571	40.73	-	-	5,481	48.14	993	40.73
เชียงราย	3,596	42.63	-	-	1,038	50.56	587	39.37
แม่ฮ่องสอน	887	30.86	-	-	208	36.54	73	48.64
พิษณุโลก	2,506	53.86	-	-	658	57.88	-	-
สุโขทัย	761	68.72	-	-	-	-	-	-
ตาก	1,017	43.36	-	-	-	-	-	-
ลำปาง	1,486	45.16	-	-	-	-	-	-
กำแพงเพชร	608	49.18	-	-	-	-	-	-
เพชรบูรณ์	1,350	43.08	-	-	-	-	-	-

กรุงเทพมหานคร

แม้การขยายตัวของจำนวนห้องพักในกรุงเทพฯ มีการขยายตัวไม่สูงมากนักในช่วงระยะ 5 ปีที่ผ่านมาโดยเฉลี่ยร้อยละ 7.12 ต่อปี สัดส่วนผู้เข้าพักในสถานประกอบการดังกล่าวเกินกว่าร้อยละ 78 จะเป็นนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มโรงแรมระดับ 1-3 ซึ่งมีจำนวนผู้เข้าพักเป็นนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศสูงกว่าร้อยละ 70 เฉพาะโรงแรมระดับล่างเท่านั้นที่มีจำนวนผู้เข้าพักคนไทยกับจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีสัดส่วนของการเข้าพักใกล้เคียงกัน ดังนั้นอัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมระดับ 1-3 จึงไหวตัวไปตามสภาพตลาดของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในขณะที่โรงแรมระดับต่ำกว่ากลุ่ม 3 จะพึ่งพิงตลาดทั้ง 2 ส่วน ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะในปัจจุบันแนวโน้มของนักท่องเที่ยวคนไทย เริ่มเข้ามามีส่วนแบ่งของตลาดเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมในกรุงเทพฯ มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยอยู่ในขั้นการปรับตัวดีขึ้นเรื่อยๆ โดยในปี 2535 อัตราการเข้าพักเฉลี่ยเท่ากับ 53.22 แล้วค่อย ๆ ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 59.62 ในปี 2538 แล้วชะลอตัวลดลงเล็กน้อยในปี 2539 เมื่อพิจารณาถึงโรงแรมในกลุ่มต่างๆ ปรากฏว่าโรงแรมในกลุ่ม 1 และกลุ่ม 3 ปี 2539 มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเกินกว่าร้อยละ 60 สำหรับโรงแรมในกลุ่ม 2 ระดับการเข้าพักเฉลี่ยอยู่ในอัตราร้อยละ 52.61 และการปรับตัวยังไม่สามารถปรับตัวได้ดีขึ้น จากสภาพการแข่งขันที่มีค่อนข้างสูงในกลุ่มโรงแรมระดับเดียวกัน

จากอัตราการเข้าพักเฉลี่ยในปัจจุบัน จะเห็นว่าโรงแรมในกลุ่ม 2 จะประสบปัญหาห้องพักล้นตลาดรุนแรงกว่าในกลุ่ม 1 ค่อนข้างมาก และจำเป็นที่จะต้องมีการชะลอการขยายห้องพักสำหรับโรงแรมในระดับดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ปัญหาด้าน Over Supply ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น

ข้อมูลสถานพักแรม กรุงเทพฯ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม					
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ	
					คน		คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน	
2534	30,220	+ 3.65	62.44	- 9.77	2.67	4,763,428	663,524	13.93	4,099,904	86.07	
2535	34,611	+ 14.53	53.22	- 9.22	2.39	5,176,273	553,648	10.70	4,622,625	89.30	
2536	44,245	+ 27.84	56.56	+ 3.34	2.45	5,938,111	728,254	12.26	5,209,857	87.74	
2537	43,261	- 2.22	55.56	- 1.00	2.30	6,278,007	1,224,261	19.50	5,053,746	80.50	
2538	48,801	+ 12.81	59.62	+ 4.06	2.36	7,486,881	2,008,428	26.83	5,478,453	73.17	
2539	45,569	- 6.62	58.76	- 0.86	2.21	7,611,342	1,653,299	21.72	5,958,043	78.28	

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ในกรุงเทพมหานคร แยกตามกลุ่มโรงแรม

ปี 2535 - 2539

ปี	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
2539	45,569	58.96	16,952	67.60	10,576	52.61	6,141	60.85
2538	48,801	59.62	46,523	61.49	10,576	58.08	6,265	55.45
2537	43,261	55.56	13,850	58.26	11,014	53.84	6,962	58.13
2536	44,245	56.56	13,850	62.02	11,014	56.87	6,982	48.62
2535	34,611	53.22	10,608	58.05	8,703	58.70	5,593	32.19

ภาคกลาง

สถานประกอบการในภาคกลางที่พึ่งพิงตลาดหลักคือ ตลาดคนไทยในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงเกินกว่าร้อยละ 80 จำนวนผู้เข้าพักแรมในพื้นที่ดังกล่าวขยายตัวเพิ่มสูงมากถึงเฉลี่ยร้อยละ 36.80 ต่อปี ในช่วง 5 ปีนี้ โดยเฉพาะจากผู้เข้าพักแรมคนไทยที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 40 ในขณะที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 28 ต่อปี อย่างไรก็ตามแม้ว่าจำนวนผู้เข้าพักแรมในภาคกลางจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงแต่เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนห้องพักที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 25 ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าการขยายตัวของจำนวนผู้เข้าพักจึงส่งผลให้อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมสามารถปรับตัวได้เร็วขึ้นตามการเพิ่มของจำนวนผู้เข้าพัก โดยอัตราการเข้าพักเฉลี่ยในปี 2539 ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ 50 สูงกว่าอัตราการเข้าพักเฉลี่ยในปี 2535 เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด ปรากฏว่ากาญจนบุรีเป็นพื้นที่ซึ่งมีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับร้อยละ 33 ในขณะที่จังหวัดอื่นๆอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเกินกว่าร้อยละ 50 และมีการปรับตัวดีกว่าในปี 2535 แทบทั้งสิ้น สำหรับสถานประกอบการในชะอำ และหัวหิน เมื่อพิจารณาตามสถานที่พักตามกลุ่มโรงแรม โรงแรมระดับ 1 - 3 จะสามารถรักษาอัตราการเข้าพักเฉลี่ยได้ค่อนข้างสูงเกินกว่าร้อยละ 50. ในทุกกลุ่มโรงแรม

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าแหล่งท่องเที่ยวหลักในภูมิภาคนี้ ผู้ประกอบการในระดับกลุ่ม 1 - 3 จะสามารถเพิ่มอัตราการเข้าพักเฉลี่ยได้ค่อนข้างดี แต่อัตราการเข้าพักเฉลี่ยดังกล่าวก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาห้องพักล้นตลาดได้เช่นเดียวกับสถานประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เช่นกัน

ภาคกลาง

สถานประกอบการในภาคกลางที่พึ่งพิงตลาดหลักคือ ตลาดคนไทยในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงเกินกว่าร้อยละ 80 จำนวนผู้เข้าพักแรมในพื้นที่ดังกล่าวขยายตัวเพิ่มสูงมากถึงเฉลี่ยร้อยละ 36.80 ต่อปี ในช่วง 5 ปีนี้ โดยเฉพาะจากผู้เข้าพักแรมคนไทยที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 40 ในขณะที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 28 ต่อปี อย่างไรก็ตามแม้ว่าจำนวนผู้เข้าพักแรมในภาคกลางจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงแต่เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนห้องพักที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 25 ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าการขยายตัวของจำนวนผู้เข้าพักจึงส่งผลให้อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของโรงแรมสามารถปรับตัวได้เร็วขึ้นตามการเพิ่มของจำนวนผู้เข้าพัก โดยอัตราการเข้าพักเฉลี่ยในปี 2539 ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ 50 สูงกว่าอัตราการเข้าพักเฉลี่ยในปี 2535 เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด ปรากฏว่ากาญจนบุรีเป็นพื้นที่ซึ่งมีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับร้อยละ 33 ในขณะที่จังหวัดอื่นๆอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเกินกว่าร้อยละ 50 และมีการปรับตัวดีกว่าในปี 2535 แทบทั้งสิ้น สำหรับสถานประกอบการในชะอำ และหัวหิน เมื่อพิจารณาตามสถานที่พักตามกลุ่มโรงแรม โรงแรมระดับ 1 - 3 จะสามารถรักษาอัตราการเข้าพักเฉลี่ยได้ค่อนข้างสูงเกินกว่าร้อยละ 50. ในทุกกลุ่มโรงแรม

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าแหล่งท่องเที่ยวหลักในภูมิภาคนี้ ผู้ประกอบการในระดับกลุ่ม 1 - 3 จะสามารถเพิ่มอัตราการเข้าพักเฉลี่ยได้ค่อนข้างดี แต่อัตราการเข้าพักเฉลี่ยดังกล่าวก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาห้องพักล้นตลาดได้เช่นเดียวกับสถานประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เช่นกัน

ข้อมูลสถานพักแรมแหล่งท่องเที่ยวภาคกลาง ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก วัน	ผู้เข้าพักแรม				
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		รวม คน	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ	
							คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	5,415	+ 1.20	43.86	- 0.51	1.69	988,206	703,211	71.16	284,995	28.84
2535	6,941	+ 28.18	36.32	- 7.54	1.95	934,926	705,219	75.43	229,707	24.57
2536	10,045	+ 44.72	41.06	+ 4.74	2.03	1,578,665	1,177,213	74.57	401,452	25.43
2537	10,631	+ 5.83	43.71	+ 2.65	1.99	1,584,977	1,136,444	71.70	448,533	28.30
2538	12,964	+ 21.95	45.09	+ 1.38	1.75	2,279,464	1,737,637	76.23	541,827	23.77
2539	16,738	+ 29.11	50.31	+ 5.22	1.87	3,268,005	2,663,693	81.51	604,312	18.49

แหล่งท่องเที่ยว : กาญจนบุรี ชะอำ หัวหิน อยุธยา ลพบุรี

ปี 2539 รวมจังหวัดสระบุรี สุพรรณบุรี นครสวรรค์

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ภาคกลางในกลุ่มโรงแรมระดับต่าง ๆ ปี 2539

แหล่งท่องเที่ยว	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
รวมภาคกลาง	16,738	50.31	1,805	47.62	1,399	38.61	305	76.65
กาญจนบุรี	5,674	33.45	-	-	-	-	-	-
ชะอำ	3,582	55.71	862	54.79	741	52.38	305	76.65
หัวหิน	2,957	59.88	943	65.34	658	68.22	-	-
อยุธยา	1,112	66.99	-	-	-	-	-	-
ลพบุรี	784	47.48	-	-	-	-	-	-
สระบุรี	833	74.51	-	-	-	-	-	-
สุพรรณบุรี	712	53.26	-	-	-	-	-	-
นครสวรรค์	1,084	58.98	-	-	-	-	-	-

กาญจนบุรี : จำนวนห้องพักตามสถานที่ตั้งคือ ในเมืองและนอกเมืองเท่านั้น

ข้อมูลสถานพักแรมแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม					
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ	
							คน	คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	26,927	+ 15.46	47.70	- 2.89	3.25	2,200,960	1,014,711	61.24	1,186,249	38.76	
2535	30,598	+ 13.63	43.71	- 3.99	3.47	2,212,668	1,027,911	52.81	1,184,757	47.19	
2536	39,543	+ 29.23	41.00	- 2.71	3.60	2,430,974	1,080,913	54.35	1,350,061	45.65	
2537	36,470	- 7.77	47.07	+ 6.07	3.14	3,459,514	1,659,310	45.11	1,800,204	54.89	
2538	34,425	- 5.61	47.29	+ 0.22	2.88	3,556,221	1,523,920	56.67	2,032,301	43.33	
2539	39,530	+ 14.83	50.72	+ 3.43	2.74	4,517,923	2,500,137	55.34	2,017,786	44.66	

แหล่งท่องเที่ยว : พัทยา ระยอง ตราด นครนายก

ปี 2539 รวมจังหวัดจันทบุรี อำเภอบางแสน

อัตราการเข้าพักรักษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในกลุ่มโรงแรมระดับต่าง ๆ ปี 2539

แหล่งท่องเที่ยว	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
รวม	39,530	50.72	12,210	43.82	4,521	62.46	6,169	65.03
พัทยา	25,229	57.21	2,637	50.10	4,087	64.44	5,697	67.70
ระยอง	6,886	44.46	6,886	44.46	-	-	-	-
ตราด	2,687	36.02	2,687	36.02	-	-	-	-
นครนายก	752	29.43	-	-	-	-	366	29.53
จันทบุรี	1,785	43.66	-	-	434	43.79	106	44.34
บางแสน	2,191	26.78	-	-	-	-	-	-

ระยอง ตราด: โรงแรมนอกเมืองและในเมือง

ข้อมูลสถานพักรแรมแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม				
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ
					คน		คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	6,791	+ 13.26	62.27	+ 2.96	1.90	1,454,248	1,383,538	95.14	70,710	4.86
2535	5,955	- 12.31	59.71	- 2.56	1.90	1,301,600	1,148,895	88.27	152,705	11.73
2536	7,141	+ 19.92	66.27	+ 6.56	2.00	1,540,038	1,460,940	94.86	79,098	5.14
2537	7,860	+ 10.07	66.67	+ 0.40	1.87	1,716,872	1,647,321	95.95	69,551	4.05
2538	8,517	+ 8.36	64.30	- 2.37	1.85	1,888,026	1,813,970	96.08	74,056	3.92
2539	10,869	+ 27.62	56.40	- 7.90	1.79	2,119,863	2,049,208	96.67	70,655	3.33

แหล่งท่องเที่ยว : ขอนแก่น หนองคาย นครพนม นครราชสีมา อุตรธานี อุบลราชธานี

ปี 2534-2534 ไม่รวมจังหวัดหนองคาย

ปี 2539 รวม จังหวัดมุกดาหาร

การขยายตัวจำนวนห้องพักในแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
แยกตามรายจังหวัด

แหล่งท่องเที่ยว	2535			2536			2537			2538			2539		
	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.
รวม	5,955	- 12.31	59.71	7,141	+ 19.90	66.27	7,860	+ 10.10	66.67	8,517	+ 8.40	64.30	10,869	+ 27.62	56.40
ขอนแก่น	1,298	+ 10.80	69.76	1,392	+ 7.20	77.30	2,036	+ 46.30	68.17	1,992	- 2.16	63.48	2,623	+ 31.68	61.44
นครพนม	353	- 20.80	57.50	552	+ 56.40	51.09	486	- 12.00	54.45	473	- 2.70	52.03	473	+ 0.00	47.34
นครราชสีมา	1,908	- 20.60	60.94	2,100	+ 10.10	65.76	2,143	+ 2.00	68.97	2,448	+ 14.20	72.01	2,847	+ 16.30	60.38
หนองคาย	-	-	-	655	-	62.52	653	- 0.31	54.74	744	+ 13.90	47.80	869	+ 16.80	41.55
อุดรธานี	1,380	- 24.30	54.62	1,351	- 2.10	66.67	1,451	+ 7.40	71.64	1,711	+ 17.90	63.04	2,115	+ 23.61	56.25
อุบลราชธานี	1,016	+ 7.10	52.28	1,091	+ 7.40	62.68	1,091	-	65.33	1,149	+ 5.30	66.91	1,273	+ 10.79	62.54
มุกดาหาร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	669	-	34.19

หมายเหตุ : ปี 2539 รวมแหล่งท่องเที่ยวมุกดาหาร

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในกลุ่มโรงแรมระดับต่าง ๆ ปี 2539

แหล่งท่องเที่ยว	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
รวม	10,869	56.40	-	-	3,307	40.96	-	-
ขอนแก่น	2,623	61.44	-	-	617	51.07	-	-
นครพนม	473	47.34	-	-	-	-	-	-
นครราชสีมา	2,847	60.38	-	-	665	46.70	-	-
หนองคาย	869	41.55	-	-	447	32.84	-	-
อุดรธานี	2,115	56.25	-	-	898	38.25	-	-
อุบลราชธานี	1,273	62.54	-	-	200	54.42	-	-
มุกดาหาร	669	34.19	-	-	480	27.04	-	-

ภาคใต้

แม้การขยายตัวของจำนวนห้องพักในภาคใต้จะไม่สูงมากนัก โดยเฉลี่ยร้อยละ 5.05 ต่อปี แต่กลุ่มตลาดผู้เข้าพักเกินกว่าร้อยละ 60 เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยมีจำนวนรองจากกรุงเทพมหานคร การขยายตัวของกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และตลาดคนไทยพบว่า มีจำนวนผู้เข้าพักแรมเป็นไปในทิศทางและสัดส่วนการขยายตัวเพิ่มขึ้นใกล้เคียงกัน อัตราการเข้าพักเฉลี่ยในพื้นที่ซึ่งอยู่ในระดับ 50 ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 6.68 เมื่อพิจารณาในรายจังหวัด ภูเก็ต ตรัง และสุโขทัย-ลพบุรี เป็นจังหวัดที่มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยอยู่ในระดับเกินกว่าร้อยละ 50 ขณะที่สมุทร หาดใหญ่ นครศรีธรรมราช และ ระนอง มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยระดับร้อยละ 40 - 48 สำหรับจังหวัดอื่นๆ อัตราการเข้าพักอยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 40 จากการพิจารณาอัตราการเข้าพักเฉลี่ยแยกตามกลุ่มโรงแรม คือระดับ 1 - 3 ซึ่งมีจำนวนห้องพักคิดเป็นร้อยละ 30.65 ของห้องพักทั้งหมด กลุ่มโรงแรมระดับ 1 และกลุ่ม 3 อัตราการเข้าพักเฉลี่ยใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 48

ข้อมูลสถานพักแรมแหล่งท่องเที่ยวภาคใต้ ปี 2534 - 2539

ปี	จำนวนห้องพัก		อัตราการเข้าพักเฉลี่ย		วันพัก	ผู้เข้าพักแรม				
	ห้อง	Δ(%)	ร้อยละ	Δ(%)		วัน	รวม	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ
					คน		คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
2534	26,850	- 5.12	56.60	- 5.82	3.28	3,443,961	1,419,737	41.22	2,024,224	58.78
2535	36,361	+ 35.42	43.86	- 12.74	3.59	3,881,889	1,454,215	37.46	2,427,674	62.54
2536	39,554	+ 8.78	53.80	+ 9.94	3.56	4,378,097	1,636,061	37.37	2,742,036	62.63
2537	39,780	+ 0.57	48.55	- 5.25	2.83	4,643,002	1,726,278	37.18	2,916,724	62.82
2538	38,600	- 2.97	56.56	+ 8.01	3.15	5,197,329	1,963,243	37.77	3,234,086	62.23
2539	47,846	+ 23.95	48.84	- 7.72	2.61	5,947,504	2,667,438	44.85	3,280,066	55.15

แหล่งท่องเที่ยว : กระบี่ ตรัง นครศรีธรรมราช สุโขทัย-ไกลก ภูเก็ต หาดใหญ่ สมุย

ปี 2539 รวมจังหวัด พังงา ระนอง ชุมพร

การขยายตัวจำนวนห้องพักในแหล่งท่องเที่ยวภาคใต้

แยกตามรายจังหวัด

แหล่งท่องเที่ยว	2535			2536			2537			2538			2539		
	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.	จำนวนห้อง	Δ(%)	(%)OR.
รวม	36,361	+ 16.10	43.86	39,554	+ 8.80	53.80	39,780	+ 0.60	48.55	43,600	+ 7.90	56.56	47,846	+ 23.95	48.84
กระบี่	2,965	+ 9.00	47.06	2,862	- 3.50	48.15	2,862	-	40.15	3,687	+ 28.80	55.17	3,519	- 4.56	37.93
ตรัง	803	+ 13.70	55.16	1,066	+ 32.80	64.39	1,066	-	52.78	1,066	-	58.81	1,242	+ 16.51	53.98
นครศรีธรรมราช	1,314	-	52.72	1,518	+ 15.53	65.58	1,518	-	69.02	1,163	- 23.40	61.59	1,592	+ 36.89	45.37
สุโขทัย	2,133	-	41.28	2,133	-	53.73	2,359	+ 10.60	48.16	2,081	- 11.80	5.72	2,014	- 3.11	50.27
ภูเก็ต	14,912	+ 21.70	39.63	17,426	+ 16.90	59.85	17,426	-	53.85	18,454	+ 5.90	61.45	18,590	+ 0.74	55.16
หาดใหญ่	7,501	-	44.14	7,793	+ 3.90	50.01	7,793	-	39.68	8,160	+ 4.70	45.67	8,594	+ 5.32	46.19
สมุย	6,733	+ 51.00	45.15	6,756	+ 0.30	48.15	6,756	-	40.15	8,989	+ 33.10	55.98	8,724	- 2.95	47.21
พังงา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	678	-	25.39
ระนอง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,097	-	42.01
ชุมพร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,796	-	36.37

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ภาคใต้ในกลุ่มโรงแรมระดับต่าง ๆ ปี 2539

แหล่งท่องเที่ยว	รวมทุกกลุ่ม		กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)	จำนวนห้อง	OR(%)
รวม	47,346	48.84	4,155	49.29	3,375	42.96	6,982	48.91
กระบี่	3,519	37.93	1,041	42.62	1,243	39.46	1,235	32.44
ตรัง	1,242	53.98	-	-	-	-	-	-
นครศรีธรรมราช	1,592	45.37	-	-	-	-	-	-
สุโขทัย	2,014	50.27	-	-	-	-	-	-
ภูเก็ต	18,590	55.16	-	-	-	-	2,215	44.18
หาดใหญ่	8,594	46.19	-	-	-	-	2,054	61.98
สมุย	8,724	47.21	3,114	51.52	2,132	45.00	1,478	51.59
พังงา	678	25.39	-	-	-	-	-	-
ระนอง	597	42.01	-	-	-	-	-	-
ชุมพร	1,796	36.37	-	-	-	-	-	-

การกระจายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวและผู้เข้าพักแรม

จากสถิติการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ (Internal Tourism) ในปี 2539 ในแหล่งท่องเที่ยวหลัก 41 แห่ง ปรากฏว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปยังพื้นที่ดังกล่าวรวม 44.80 ล้านคน-ครั้ง จำแนกเป็นคนไทย 30.55 ล้านคน-ครั้ง และนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ 14.247 ล้านคน-ครั้ง * กรุงเทพฯจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวสูงที่สุดถึง 14.7 ล้านคน-ครั้ง รองลงมาคือภาคใต้ 7.6 ล้านคน-ครั้ง ภาคเหนือ 7.2 ล้านคน-ครั้ง ภาคตะวันออก ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีนักท่องเที่ยวใกล้เคียงกันอยู่ในระดับ 5 ล้านคน-ครั้ง

ในจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดนี้มีผู้เข้าพักแรมในสถานประกอบการรวมทั้งสิ้น 27.53 ล้านคน หรือร้อยละ 62 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด โดยที่ร้อยละ 93 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะเข้าพักตามสถานประกอบการต่างๆ ในขณะที่ร้อยละ 37 ของนักท่องเที่ยวไทยจะเข้าพักตามสถานประกอบการดังกล่าว

จากจำนวนผู้เข้าพักแรม 27.53 ล้านคน ได้ก่อให้เกิดจำนวนคืนพักของนักท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหลักทั้งสิ้น 62.45 ล้านคืนพัก ร้อยละ 47 จะเป็นคืนพักของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และร้อยละ 50 หรือจำนวน 33 ล้านคืนพักจะเป็นคืนพักของนักท่องเที่ยวไทย โดยกรุงเทพมหานคร จะมีสัดส่วนของจำนวนคืนพักนักท่องเที่ยวสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 27 ใกล้เคียงกับภาคใต้คือร้อยละ 25 รองลงมาคือภาคตะวันออกร้อยละ 20 และภาคเหนือ ร้อยละ 13

*หมายเหตุ ประมาณการนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางไปยังพื้นที่ท่องเที่ยวหลัก
ประมาณ 1.98 พื้นที่ในการเดินทางเข้าประเทศไทย ต่อ 1 Trip

ภาวะการณ์ห้องพักล้นตลาดในแต่ละภูมิภาค

จากจำนวนคืนพักของนักท่องเที่ยวทั้งหมดนี้ สามารถพิจารณาถึงจำนวนห้องพักที่
ต้องการของนักท่องเที่ยวเปรียบเทียบกับจำนวนห้องพักที่มีในแต่ละพื้นที่ และปริมาณห้องพักที่เกิน
ความต้องการในแต่ละพื้นที่ได้ดังนี้

จำนวนห้องพักส่วนเกินในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหลัก 41 แห่ง รวมทั้งสิ้น 90,978 ห้อง
หรือคิดเป็น 33,208,271 room night ร้อยละ 48.57 ของห้องพักทั้งหมดในพื้นที่ดังกล่าว
ภาคเหนือจะมีสัดส่วนของห้องพักส่วนเกินสูงที่สุดถึงร้อยละ 56.66 ของห้องพักที่มี รองลง
มาคือภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกโดยพื้นที่ดังกล่าวจะมีห้องพักส่วนเกินประมาณ
ร้อยละ 50 ทั้งสิ้น สำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพฯ จะมีห้องพักส่วนเกินอยู่ใน
ระดับร้อยละ 41-44

เมื่อจำแนกห้องพักส่วนเกินดังกล่าวตามกลุ่มของโรงแรมจะเห็นว่าโรงแรมกลุ่ม 1
และ กลุ่ม 3 จะมีห้องพักส่วนเกินอยู่ในระดับร้อยละ 43-44 ส่วนกลุ่ม 2 และสถานที่พัก
ประเภทอื่นๆกลับมีห้องพักส่วนเกินสูงเกินกว่าร้อยละ 50

ปริมาณห้องพักส่วนเกินที่มีจำนวนค่อนข้างสูงในแต่ละพื้นที่และแต่ละกลุ่มโรงแรม
ดังกล่าวได้ก่อให้เกิดปัญหาค่อนข้างมากต่อธุรกิจสถานที่พักแรม อาทิ ปัญหาการตัดราคา
ระหว่างโรงแรม การใช้ราคาเป็นตัวนำทางการตลาดโดยไม่มีระบบการกำหนดราคาอย่างมี
มาตรฐาน การลดลงของคุณภาพและมาตรฐานของโรงแรม ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยกลายเป็น
แหล่งท่องเที่ยวราคาถูกในสายตาของนักท่องเที่ยว ระดับราคาของโรงแรมซึ่งมีแนวโน้ม
ลดต่ำลงในแต่ละปีส่งผลให้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวในประเทศไทยอยู่ในระดับที่ไม่
เพิ่มขึ้นมากนัก และมีผลต่อรายได้จากธุรกิจท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต

การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวหลัก ปี 2539

	นักท่องเที่ยวไทย		นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ		รวม	
	คน	Δ(%)	คน	Δ(%)	คน	Δ(%)
รวม	30,554,960	+ 19.20	14,247,496	+ 6.47	44,802,456	+ 15.13
ภาคเหนือ	5,452,375	+ 48.05	1,701,511	+ 16.86	7,153,886	+ 39.21
เชียงใหม่	1,813,284	+ 17.35	944,726	+ 6.00	2,758,010	+ 92.02
เชียงราย	686,475	+ 18.50	238,068	+ 14.50	924,543	+ 17.45
แม่ฮ่องสอน	111,731	+ 3.33	78,664	+ 25.67	190,395	+ 11.52
พิษณุโลก	1,125,271	+ 15.52	205,089	+ 44.62	1,330,360	+ 1047.50
สุโขทัย	234,165	+ 33.91	162,176	+ 16.03	396,341	+ 25.97
ตาก	324,677	+ 7.75	13,598	+ 6.69	338,275	+ 7.71
กำแพงเพชร	258,052	-	5,605	-	263,657	-
เพชรบูรณ์	413,400	-	12,365	-	425,765	-
ลำปาง	485,320	-	41,220	-	526,540	-
กรุงเทพมหานคร	8,425,919	- 5.30	6,253,252	+ 9.63	14,679,171	+ 0.53
ภาคกลางไม่รวมกรุงเทพ	4,489,126	+ 33.25	684,335	+ 5.23	5,173,461	+ 32.00
กาญจนบุรี	1,176,737	+ 4.48	232,591	- 2.66	1,409,328	+ 3.23
ชะอำ	946,560	+ 8.62	69,260	+ 80.86	1,015,820	+ 11.66
หัวหิน	702,862	+ 45.47	219,958	+ 11.91	922,820	+ 35.77
อยุธยา	315,520	+ 3.90	96,174	- 9.97	411,694	+ 0.29
ลพบุรี	556,731	+ 14.96	27,786	- 60.13	584,517	+ 5.51
นครสวรรค์	343,500	-	15,144	-	358,644	-
สระบุรี	233,448	-	21,206	-	254,654	-
สุพรรณบุรี	213,768	-	2,216	-	215,984	-
ภาคตะวันออก	3,424,810	+ 59.80	2,018,000	- 0.70	5,442,810	+ 30.35
พัทยา	874,916	+ 5.36	1,793,812	+ 2.20	2,668,728	+ 3.21
ระยอง	1,291,433	+ 32.68	171,978	- 23.79	1,463,411	+ 22.05
ตราด	231,539	+ 5.40	48,231	- 3.52	279,770	+ 3.74
นครนายก	243,602	+ 103.30	519	- 62.80	244,121	+ 101.39
จันทบุรี	283,420	-	2,812	-	286,232	-
บางแสน	499,900	-	648	-	500,548	-
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4,693,748	+ 9.16	85,354	- 3.72	4,779,102	+ 8.90
ขอนแก่น	1,017,084	+ 16.76	15,297	+ 10.05	1,032,381	+ 16.66
นครพนม	221,068	- 6.11	1,391	- 26.29	222,459	- 6.27
นครราชสีมา	1,338,447	- 2.11	25,173	+ 13.02	1,363,620	+ 307.04
หนองคาย	331,257	+ 5.92	16,978	- 38.23	348,235	- 75.03
อุดรธานี	900,549	+ 4.94	13,224	- 4.24	913,773	+ 36.59
อุบลราชธานี	717,352	+ 9.49	11,255	+ 21.09	728,607	- 16.01
มุกดาหาร	167,991	-	2,036	-	170,027	-
ภาคใต้	4,068,982	+ 25.55	3,505,044	+ 1.58	7,574,026	+ 13.19
กระบี่	346,930	+ 4.70	259,425	- 16.02	606,355	- 5.30
ตรัง	238,030	+ 18.25	3,341	+ 3.02	241,371	+ 18.00
นครศรีธรรมราช	552,755	+ 6.78	9,899	+ 65.84	562,654	+ 7.45
สุโขทัย-ลก	195,198	+ 5.31	400,711	+ 12.01	595,909	+ 9.72
ภูเก็ต	644,670	- 2.96	1,612,635	+ 0.29	2,257,305	- 0.66
หาดใหญ่	1,145,359	- 1.90	610,116	- 7.40	1,755,475	- 3.89
สมุย	136,000	- 21.46	576,404	+ 13.46	712,404	+ 4.59
พังงา	107,500	-	18,315	-	125,815	-
ระนอง	321,636	-	9,824	-	331,460	-
ชุมพร	380,904	-	4,374	-	385,278	-

* ประมาณการนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ไปยังพื้นที่ท่องเที่ยว 1.98 พื้นที่ใน 1 Trip

จำนวนผู้เข้าพักแรมในสถานพักแรมเชิงพาณิชย์ ตามแหล่งท่องเที่ยวหลักปี 2539

	นักท่องเที่ยวไทย		นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ		รวม	
	คน	สัดส่วน	คน	% สัดส่วน	คน	% สัดส่วน
รวม	14,243,068	51.74	13,283,569	48.26	27,526,637	100.00
ภาคเหนือ	2,709,293	66.70	1,352,707	33.30	4,062,000	14.76
เชียงใหม่	985,516		725,012		1,710,528	
เชียงราย	421,699		211,001		632,700	
แม่ฮ่องสอน	63,389		56,330		119,719	
พิษณุโลก	403,532		149,179		552,711	
สุโขทัย	75,667		140,316		215,983	
ตาก	175,108		11,679		186,787	
กำแพงเพชร	131,607		5,605		137,212	
เพชรบูรณ์	214,968		12,365		227,333	
ลำปาง	237,807		41,220		279,027	
กรุงเทพมหานคร	1,653,299	21.72	5,958,043	78.28	7,611,342	27.65
ภาคกลางไม่รวมกรุงเทพ	2,663,693	81.51	604,312		3,268,005	11.87
กาญจนบุรี	613,787		163,253		777,040	
ชะอำ	757,594		69,157		826,751	
หัวหิน	423,721		210,366		634,087	
อยุธยา	136,737		95,234		231,971	
ลพบุรี	149,072		27,786		176,858	
นครสวรรค์	247,320		15,144		262,464	
สระบุรี	175,136		21,156		196,292	
สุพรรณบุรี	160,326		2,216		162,542	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,500,137	55.34	2,017,786	44.66	4,517,923	16.41
พัทยา	631,826		1,793,812		2,425,638	
ระยอง	1,030,555		171,978		1,202,533	
ตราด	213,264		48,231		261,495	
นครนายก	139,180		519		139,699	
จันทบุรี	215,399		2,812		218,211	
บางแสน	269,913		434		270,347	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,049,208	96.67	70,655	3.33	2,119,863	7.70
ขอนแก่น	508,728		14,021		522,749	
นครพนม	87,450		867		88,317	
นครราชสีมา	552,101		23,923		576,024	
หนองคาย	126,256		12,090		138,346	
อุดรธานี	402,601		10,530		413,131	
อุบลราชธานี	281,299		7,509		288,808	
มุกดาหาร	90,773		1,715		92,488	
ภาคใต้	2,667,438	44.85	3,280,066	55.15	5,947,504	21.61
กระบี่	230,223		256,880		487,103	
ตรัง	154,844		3,207		158,051	
นครศรีธรรมราช	260,225		9,239		269,464	
สุโขทัย	98,509		248,396		346,905	
ภูเก็ต	435,952		1,569,533		2,005,485	
หาดใหญ่	698,501		588,334		1,286,835	
สมุย	101,356		567,535		668,891	
พังงา	64,499		18,315		82,814	
ระนอง	225,145		9,824		234,969	
ชุมพร	398,184		8,803		406,987	

* ประมาณการนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เบี่ยงพันท์ท่องเที่ยว 1.98 พันท์ใน 1 Trip

จำนวนคืนพักนักท่องเที่ยวในสถานที่พักแรมเชิงพาณิชย์
ตามแหล่งท่องเที่ยวหลัก ปี 2539

	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ		รวม	
	คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน	คน	สัดส่วน
รวม	33,029,054	52.88	29,428,691	47.12	62,457,745	100.00
ภาคเหนือ	4,795,077	61.12	3,049,980	38.88	7,845,057	12.56
เชียงใหม่	2,092,339		2,030,033		4,122,372	
เชียงราย	678,918		377,691		1,056,609	
แม่ฮ่องสอน	112,056		87,874		199,930	
พิษณุโลก	600,994		244,653		845,647	
สุโขทัย	184,540		173,991		358,531	
ตาก	281,337		24,993		306,330	
กำแพงเพชร	180,635		10,089		190,724	
เพชรบูรณ์	306,881		22,751		329,632	
ลำปาง	357,377		77,905		435,282	
กรุงเทพมหานคร	6,751,973	40.14	10,069,092	59.86	16,821,065	26.93
ภาคกลางไม่รวมกรุงเทพ	4,717,991	77.01	1,408,740	22.99	6,126,731	9.81
กาญจนบุรี	936,741		298,752		1,235,493	
ชะอำ	1,326,639		174,967		1,501,606	
หัวหิน	816,306		540,640		1,356,946	
อยุธยา	267,856		228,561		496,417	
ลพบุรี	227,578		53,626		281,204	
นครสวรรค์	362,756		65,160		427,916	
สระบุรี	342,108		7,357		349,465	
สุพรรณบุรี	438,007		39,677		477,684	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6,523,346	52.76	5,841,308	47.24	12,364,654	19.80
พัทลุง	3,269,741		5,219,992		8,489,733	
ระยอง	1,830,817		429,945		2,260,762	
ตราด	510,852		184,724		695,576	
นครนายก	178,669		145		178,814	
จันทบุรี	371,150		6,355		377,505	
บางแสน	362,117		147		362,264	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,612,184	95.17	183,520	4.83	3,795,704	6.08
ขอนแก่น	904,354		36,594		940,948	
นครพนม	139,910		2,280		142,190	
นครราชสีมา	1,006,573		64,831		1,071,404	
หนองคาย	210,269		27,686		237,955	
อุดรธานี	707,048		28,325		735,373	
อุบลราชธานี	499,805		20,049		519,854	
มุกดาหาร	144,225		3,755		147,980	
ภาคใต้	6,628,483	42.75	8,876,051	57.25	15,504,534	24.82
กระบี่	450,898		416,145		867,043	
ตรัง	337,675		10,037		347,712	
นครศรีธรรมราช	409,969		18,478		428,447	
สุโขทัย-ลก	289,863		223,556		513,419	
ภูเก็ต	2,376,866		4,802,770		7,179,636	
หาดใหญ่	1,342,950		1,217,851		2,560,801	
สมุย	629,602		2,139,606		2,769,208	
พังงา	85,329		25,641		110,970	
ระนอง	266,449		13,164		279,613	
ชุมพร	438,882		8,803		447,685	

เปรียบเทียบปริมาณห้องพักและความต้องการห้องพัก ปี 2539

แบ่งตามภูมิภาค

แหล่งท่องเที่ยวหลัก	ปริมาณห้องพัก ที่มีทั้งหมด Room Night	ความต้องการห้องพัก			ปริมาณห้องพักส่วนเกิน		
		Room Night	นักท่องเที่ยว คนไทย	นักท่องเที่ยว ต่างประเทศ	Room Night	% Share	Room
รวม	68,376,910	35,168,639	16,900,515	18,268,124	33,208,271	48.57	90,978
ภาคเหนือ	9,775,430	4,236,483	2,312,973	1,923,510	5,538,947	56.66	15,175
กรุงเทพมหานคร	16,632,685	9,773,366	3,748,688	6,024,677	6,859,319	41.24	18,792
ภาคกลาง (ยกเว้น กรุงเทพฯ)	6,109,370	3,073,429	1,845,732	1,227,697	3,035,941	49.69	8,317
ภาคตะวันออก	14,428,450	7,318,352	3,980,303	3,338,049	7,110,098	49.28	19,479
ภาคตะวันออก- เฉียงเหนือ	3,967,185	2,237,498	1,565,022	672,476	1,729,687	43.60	4,738
ภาคใต้	17,463,790	8,529,513	3,447,798	5,081,715	8,934,277	51.16	24,477

ตามกลุ่มโรงแรม

กลุ่มโรงแรม	ปริมาณห้องพัก ที่มีทั้งหมด Room Night	ความต้องการห้องพัก			ปริมาณห้องพักส่วนเกิน		
		Room Night	นักท่องเที่ยว คนไทย	นักท่องเที่ยว ต่างประเทศ	Room Night	% Share	Room
รวม	68,376,910	35,168,639	16,900,515	18,268,124	33,208,271	48.57	90,978
กลุ่ม 1	12,819,530	7,196,891	4,377,664	2,819,227	5,622,639	43.86	15,404
กลุ่ม 2	11,155,495	5,603,689	1,892,232	3,711,457	5,551,806	49.77	15,210
กลุ่ม 3	7,756,250	4,404,926	1,590,676	2,814,250	3,351,324	43.21	9,181
อื่น ๆ	36,645,635	17,963,133	9,039,943	8,923,190	18,682,502	50.98	51,184

เปรียบเทียบปริมาณห้องพักและความต้องการห้องพักในภาคเหนือ ปี 2539

รายจังหวัด

แหล่งท่องเที่ยวหลัก	ปริมาณห้องพักที่มีทั้งหมด Room Night	ความต้องการห้องพัก			ปริมาณห้องพักส่วนเกิน		
		Room Night	นักท่องเที่ยวคนไทย	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ	Room Night	% Share	Room
รวม	9,775,430	4,236,483	2,312,973	1,923,511	4,637,996	47.45	12,706
เชียงใหม่	5,318,415	2,166,190	1,115,736	1,050,454	3,152,225	59.27	8,636
เชียงราย	1,312,540	559,536	288,199	271,337	753,004	57.37	2,063
แม่ฮ่องสอน	323,755	99,911	66,516	33,395	223,844	69.14	613
พิษณุโลก	914,690	492,652	264,547	228,105	422,038	46.14	1,156
สุโขทัย	277,765	190,880	133,878	57,003	86,885	31.28	238
ตาก	371,205	160,954	56,003	104,951	210,251	56.64	576
กำแพงเพชร	221,920	109,140	67,278	41,862	112,780	50.82	308
เพชรบูรณ์	492,750	212,277	152,374	59,903	280,473	56.92	768
ลำปาง	542,390	244,943	168,440	76,503	297,447	54.84	814

ตามกลุ่มโรงแรม

กลุ่มโรงแรม	ปริมาณห้องพักที่มีทั้งหมด Room Night	ความต้องการห้องพัก			ปริมาณห้องพักส่วนเกิน		
		Room Night	นักท่องเที่ยวคนไทย	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ	Room Night	% Share	Room
รวม	9,775,430	4,236,483	2,312,973	1,923,511	4,637,996	47.45	12,706
กลุ่ม 1	-	-	-	-	-	-	-
กลุ่ม 2	2,695,525	1,321,346	575,581	745,765	1,374,179	50.98	3,764
กลุ่ม 3	603,345	244,958	155,014	89,944	358,387	59.40	981
อื่นๆ	6,476,560	2,670,179	1,582,377	1,087,802	3,806,381	58.77	10,428

เปรียบเทียบปริมาณห้องพักและความต้องการห้องพักในภาคกลาง

รายจังหวัดปี 2539

แหล่งท่องเที่ยว หลัก	ปริมาณห้องพัก ที่มีทั้งหมด Room Night	ความต้องการห้องพัก			ปริมาณห้องพักส่วนเกิน		
		Room Night	นักท่องเที่ยว คนไทย	นักท่องเที่ยว ต่างประเทศ	Room Night	% Share	Room
กรุงเทพมหานคร	16,632,685	9,773,366	3,748,688	6,024,677	6,859,319	41.24	18,792
รวมภาคกลาง (ยกเว้น กทม.)	6,109,370	3,073,429	1,845,732	1,227,697	3,035,941	49.69	8,317
กาญจนบุรี	2,071,010	692,753	459,305	233,448	1,378,257	66.55	3,776
ชะอำ	1,307,430	728,304	458,931	269,373	579,126	44.30	1,586
หัวหิน	1,079,305	646,288	367,410	278,878	433,017	40.12	1,186
อยุธยา	405,880	271,899	165,747	106,152	133,981	33.01	367
ลพบุรี	286,160	135,869	90,269	45,600	150,291	52.52	411
สระบุรี	395,660	233,360	130,746	102,615	162,300	41.02	444
สุพรรณบุรี	304,045	226,544	109,238	117,306	77,501	25.49	212
นครสวรรค์	259,880	138,412	64,087	74,325	121,468	46.74	332

เปรียบเทียบปริมาณห้องพักและความต้องการห้องพักในกรุงเทพมหานคร

ตามกลุ่มโรงแรม ปี 2539

กลุ่มโรงแรม	ปริมาณห้องพัก	ความต้องการห้องพัก			ปริมาณห้องพักส่วนเกิน		
	ที่มีทั้งหมด Room Night	Room Night	นักท่องเที่ยว คนไทย	นักท่องเที่ยว ต่างประเทศ	Room Night	% Share	Room
รวม	16,632,685	9,773,366	3,748,688	6,024,677	6,859,319	41.24	18,792
กลุ่ม 1	6,187,480	4,182,736	2,337,749	1,844,987	2,004,744	32.40	5,492
กลุ่ม 2	3,860,240	2,030,872	361,662	1,669,210	1,829,368	47.39	5,011
กลุ่ม 3	2,241,465	1,363,931	407,311	956,620	877,534	39.15	2,404
อื่น ๆ	10,530,980	6,378,563	2,979,715	3,398,847	4,152,417	39.43	11,376

:

เปรียบเทียบปริมาณห้องพักและความต้องการห้องพักในภาคกลาง

ตามกลุ่มโรงแรม ปี 2539

กลุ่มโรงแรม	ปริมาณห้องพัก	ความต้องการห้องพัก			ปริมาณห้องพักส่วนเกิน		
	ที่มีทั้งหมด Room Night	Room Night	นักท่องเที่ยว คนไทย	นักท่องเที่ยว ต่างประเทศ	Room Night	% Share	Room
รวม	6,109,370	3,073,429	1,845,732	1,227,697	3,035,941	49.69	8,317
กลุ่ม 1	658,825	313,732	237,233	76,499	345,093	52.38	945
กลุ่ม 2	510,635	197,156	142,601	54,555	313,479	61.39	858
กลุ่ม 3	111,325	85,330	68,264	17,066	25,995	23.35	71
อื่น ๆ	5,487,410	2,790,943	1,634,867	1,156,076	2,696,467	49.14	7,387

เปรียบเทียบปริมาณห้องพักและความต้องการห้องพักในภาคตะวันออก ปี 2539

รายจังหวัด

แหล่งท่องเที่ยวหลัก	ปริมาณห้องพักที่มีทั้งหมด Room Night	ความต้องการห้องพัก			ปริมาณห้องพักส่วนเกิน		
		Room Night	นักท่องเที่ยวคนไทย	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ	Room Night	% Share	Room
รวม	14,428,450	7,318,352	3,980,303	3,338,049	7,110,098	49.28	19,479
พัทยา	9,208,585	5,268,231	2,483,876	2,784,355	3,940,354	42.79	10,795
ระยอง	2,513,390	1,117,453	838,855	278,598	1,395,937	55.54	3,824
ตราด	980,755	353,268	239,061	114,207	627,487	63.98	1,719
นครนายก	274,480	80,779	63,074	17,705	193,701	70.57	530
จันทบุรี	651,525	284,456	187,039	97,416	367,069	56.34	1,005
บางแสน	799,715	214,164	168,397	45,766	585,551	73.22	1,604

ตามกลุ่มโรงแรม

กลุ่มโรงแรม	ปริมาณห้องพักที่มีทั้งหมด Room Night	ความต้องการห้องพัก			ปริมาณห้องพักส่วนเกิน		
		Room Night	นักท่องเที่ยวคนไทย	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ	Room Night	% Share	Room
รวม	14,428,450	7,318,352	3,980,303	3,338,049	7,110,098	49.28	19,479
กลุ่ม 1	4,456,650	1,952,904	1,460,666	492,238	2,503,746	56.18	6,859
กลุ่ม 2	1,650,165	1,030,693	276,734	753,959	619,472	37.54	1,697
กลุ่ม 3	2,251,685	1,464,270	485,416	978,854	787,415	34.97	2,157
อื่น ๆ	6,069,950	2,870,485	1,757,487	1,112,998	3,199,465	52.71	8,765

เปรียบเทียบปริมาณห้องพักและความต้องการห้องพักในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2539

รายจังหวัด

แหล่งท่องเที่ยวหลัก	ปริมาณห้องพักที่มีทั้งหมด Room Night	ความต้องการห้องพัก			ปริมาณห้องพักส่วนเกิน		
		Room Night	นักท่องเที่ยวคนไทย	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ	Room Night	% Share	Room
รวม	3,967,185	2,237,498	1,565,022	672,476	1,729,687	43.60	4,738
ขอนแก่น	957,395	588,223	390,000	198,223	369,172	38.56	1,011
นครพนม	172,645	81,730	50,606	31,125	90,915	52.66	249
นครราชสีมา	1,039,155	627,442	474,449	152,993	411,713	39.62	1,127
หนองคาย	317,185	131,790	94,600	37,190	185,395	58.45	507
อุดรธานี	771,975	434,236	297,422	136,814	337,739	43.75	925
อุบลราชธานี	464,645	290,589	196,645	93,944	174,056	37.46	476
มุกดาหาร	244,185	83,487	61,300	22,187	160,698	65.81	440

ตามกลุ่มโรงแรม

กลุ่มโรงแรม	ปริมาณห้องพักที่มีทั้งหมด Room Night	ความต้องการห้องพัก			ปริมาณห้องพักส่วนเกิน		
		Room Night	นักท่องเที่ยวคนไทย	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ	Room Night	% Share	Room
รวม	3,967,185	2,237,498	1,565,022	672,476	1,729,687	43.60	4,738
กลุ่ม 1	-	-	-	-	-	-	-
กลุ่ม 2	1,207,055	494,409	464,609	29,800	712,646	59.04	1,952
กลุ่ม 3	-	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ	2,760,130	1,743,089	1,100,413	642,676	1,017,041	36.85	2,786

เปรียบเทียบปริมาณห้องพักและความต้องการห้องพักในภาคใต้
รายจังหวัด

แหล่งท่องเที่ยวหลัก	ปริมาณห้องพัก ที่มีทั้งหมด Room Night	ความต้องการห้องพัก			ปริมาณห้องพักส่วนเกิน		
		Room Night	นักท่องเที่ยว คนไทย	นักท่องเที่ยว ต่างประเทศ	Room Night	% Share	Room
รวม	17,463,790	8,529,513	3,447,798	5,081,715	8,934,277	51.16	24,472
กระบี่	1,284,435	487,186	273,625	213,561	797,249	62.07	2,184
ตรัง	453,330	244,708	177,664	67,043	208,622	46.02	571
นครศรีธรรมราช	581,080	263,636	166,849	96,787	317,444	54.63	869
สุโขทัย	735,110	369,540	218,687	150,853	365,570	49.73	1,001
ภูเก็ต	6,785,350	3,742,799	1,035,679	2,707,120	3,042,551	44.84	8,335
หาดใหญ่	3,136,810	1,448,893	726,431	722,461	1,687,917	53.81	4,624
สงขลา	3,184,260	1,503,289	444,809	1,058,480	1,680,971	52.79	4,605
พังงา	247,470	62,833	46,823	16,009	184,637	74.61	505
ระนอง	400,405	168,210	141,020	27,190	232,195	57.99	636
ชุมพร	655,540	238,420	216,211	22,209	417,120	63.63	1,142

ตามกลุ่มโรงแรม

กลุ่มโรงแรม	ปริมาณห้องพัก ที่มีทั้งหมด Room Night	ความต้องการห้องพัก			ปริมาณห้องพักส่วนเกิน		
		Room Night	นักท่องเที่ยว คนไทย	นักท่องเที่ยว ต่างประเทศ	Room Night	% Share	Room
รวม	17,463,790	8,529,513	3,447,798	5,081,715	8,934,277	51.16	24,472
กลุ่ม 1	1,516,575	747,519	342,016	405,503	769,056	50.71	2,107
กลุ่ม 2	1,231,875	529,213	71,045	458,168	702,662	57.04	1,925
กลุ่ม 3	2,548,430	1,246,437	474,671	771,766	1,301,993	51.09	3,567
อื่นๆ	12,166,910	6,006,344	2,560,066	3,446,278	6,160,566	50.63	16,878

แนวทางการแก้ไขสถานการณ์

1. บทบาทของภาครัฐ ควรจะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาธุรกิจสถานประกอบการที่พักแรมให้มากขึ้น นอกจากจะใช้นโยบายส่งเสริมเพียงด้านเดียวในปัจจุบัน การนำมาตรการควบคุมและดูแลธุรกิจโรงแรมทั้งในด้านจำนวน ความเหมาะสม และคุณภาพมาตรฐาน ก็เป็นสิ่งที่ภาครัฐควรจะเข้ามามีบทบาทให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ธุรกิจดังกล่าวสามารถพัฒนาไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อธุรกิจท่องเที่ยวทั้งระบบ

2. ความร่วมมือของผู้ประกอบการจะต้องมีความร่วมมือกันมากยิ่งขึ้นทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และระดับโรงแรมต่อโรงแรม การดำเนินงานเพื่อธุรกิจของตนเพียงผู้เดียวไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ด้วยดี เพราะปัจจุบันการแข่งขันไม่ได้มีอยู่ในระดับโรงแรมต่อโรงแรมเท่านั้นแต่เป็นการแข่งขันระดับประเทศเช่นกัน ดังนั้นการร่วมมือระดับประเทศเพื่อสร้างภาพพจน์ และจุดยืนที่แน่ชัดจะส่งผลให้ธุรกิจสามารถแข่งขันในระดับระหว่างประเทศได้ดีขึ้น นอกจากนั้นความร่วมมือในระดับภูมิภาคในลักษณะของการขายแบบเครือข่าย ซึ่งจะสามารถลดต้นทุนการขายของผู้ประกอบการแล้ว ยังเป็นการเอื้ออำนวยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของตลาดที่นิยมการติดต่อโดยตรงมากยิ่งขึ้น

3. การปรับตัวของธุรกิจโรงแรม จะต้องมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายและจุดขายที่แน่ชัดและสอดคล้องซึ่งกันและกัน ผู้ประกอบการจะต้องวิเคราะห์ความพร้อมของตนทั้งในแง่โครงสร้างอาคารและบริการเพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้เพื่อลดต้นทุนการประกอบการและต้นทุนด้านการขาย การกำหนดจุดขายที่ชัดเจนเพื่อสร้างความต่างของสินค้าตนจะทำให้ธุรกิจสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ระบบข้อมูลจะเป็นสิ่งจำเป็นต่อธุรกิจเพื่อติดตามความเคลื่อนไหวและทิศทางของตลาดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค ทิศทางทางการเมืองและการค้า ซึ่งปัจจุบันระบบการค้าเสรีจะเริ่มเข้ามามีบทบาทต่อการค้าโลกมากยิ่งขึ้น การเปลี่ยนแปลงในเรื่องดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อธุรกิจต่อไป ข้อมูลเหล่านี้จำเป็นที่ผู้ประกอบการจะต้องให้ความสนใจและติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานของตนให้ถูกทิศทางต่อไป

